

ΟΜΙΛΟΣ ΗΛΕΚΤΩΡ

Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου
&
Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019

ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ &

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64

Α.Φ.Μ.: 094003954 Δ.Ο.Υ.: ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 000258501000

Περιεχόμενα

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	18
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	19
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	20
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία.....	21
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας.....	22
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	23
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	24
1 Γενικές πληροφορίες.....	24
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών.....	24
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	24
2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας.....	24
2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα	25
2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων	26
2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές.....	28
2.4 Ενοποίηση	31
2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές.....	33
2.6 Μισθώσεις	34
2.7 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	34
2.8 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις.....	34
2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	35
2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	36
2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα	36
2.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία.....	38
2.13 Αποθέματα.....	39
2.14 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	39
2.15 Δεσμευμένες καταθέσεις	40
2.16 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	40
2.17 Μετοχικό κεφάλαιο	40
2.18 Δάνεια.....	40
2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	40
2.20 Παροχές στο προσωπικό	41
2.21 Προβλέψεις.....	42
2.22 Αναγνώριση εσόδων.....	42
2.23 Συμφωνίες Παραχώρησης	44
2.24 Διανομή μερισμάτων	45
2.25 Επιχορηγήσεις	45
2.26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	45
2.27 Αναταξινόμησεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	45
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	46
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	46
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων	48

3.3	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	49
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	51
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	51
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	52
5	Ενσώματα πάγια	53
6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	55
7	Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου.....	58
8	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	59
9	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων	61
10	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	62
11	Χρηματοδοτική συμβολή από το δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	62
12	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	63
13	Αποθέματα.....	63
14	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις.....	63
15	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	65
16	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	65
17	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	66
18	Λοιπά αποθεματικά.....	67
19	Δάνεια	69
20	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	71
21	Αναβαλλόμενη φορολογία	71
22	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	73
23	Επιχορηγήσεις	74
24	Προβλέψεις.....	75
25	Έξοδα ανά κατηγορία.....	77
26	Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές).....	78
27	Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά.....	78
28	Παροχές σε εργαζομένους.....	79
29	Φόρος εισοδήματος.....	79
30	Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	81
31	Ανειλημμένες υποχρεώσεις	82
32	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	82
33	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	84
34	Λοιπές σημειώσεις	86
	Πρόσθετα στοιχεία	86
4.1	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.....	87

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, αποτελεί θυγατρική του Ομίλου «ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ» καθώς και τον βραχίονα αυτού στον τομέα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΕΝΕΡΓΕΙΑ. Η Εταιρεία εξειδικεύεται στο σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία έργων διαχείρισης απορριμμάτων και στην παραγωγή ενέργειας από απορρίμματα (Waste – to – Energy). Η Εταιρεία διατηρεί ηγετική θέση στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική δραστηριότητα στη Γερμανία ενώ εκτελεί έργα και έχει υπογεγραμμένες συμβάσεις σε τρεις ακόμη χώρες (ενώ μέσω πλήρως υλοποιημένων συμβάσεων σε πρόσθετες δύο χώρες).

Σημειώνεται, πως η εταιρεία μέσω της Γερμανικής θυγατρικής της Herhof GmbH κατέχει διεθνώς αναγνωρισμένη τεχνογνωσία στον τομέα διαχείρισης απορριμμάτων με αποτέλεσμα να δύναται να προσφέρει πλήρως καθετοποιημένες λύσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τις πιο σύνθετες απαιτήσεις και ανάγκες απαιτητικών αγορών / πελατών.

Διευρύνοντας την δραστηριότητά της και αναζητώντας νέες αγορές η Εταιρεία έχει μέχρι σήμερα επιδείξει σημαντική τεχνογνωσία στους παρακάτω τομείς:

- Κατασκευής και λειτουργίας μονάδων διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και μολυσματικών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περ. Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ
 - Κατασκευή & δοκιμαστική λειτουργία ενός (1) έτους της μονάδας διαχείρισης απορριμμάτων του Δήμου Σόφιας (Βουλγαρία)
 - Κατασκευή & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ Λάρνακας-Αμμοχώστου,
 - Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ στο Osnabrueck-Γερμανίας,
 - Κατασκευή μονάδας διαχείρισης ΑΣΑ στο Trier-Γερμανίας
 - Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό της μηχανικής διαλογής του εργοστασίου μηχανικής ανακύκλωσης και κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) Χανίων
 - Κατασκευή μονάδων αναερόβιας χώνευσης οργανικού κλάσματος απορριμμάτων συνολικής δυναμικότητας που ξεπερνά τις 220 χιλιάδες τόνους ετησίως
 - Κατασκευή ΚΔΑΥ στο Δήμο Φυλής και Κορωπίου (συνολική δυναμικότητα 150 χιλιάδων τόνων) και λειτουργία ιδιόκτητου ΚΔΑΥ στο Δήμο Ασπροπύργου δυναμικότητας 60 χιλιάδων τόνων
 - Λειτουργία του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης (ΕΜΑ) Άνω Λιοσίων,
 - Λειτουργία αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην Αττική,
 - Λειτουργία ιδιωτικής μονάδας αποστείρωσης νοσοκομειακών αποβλήτων στον Βόλο
- Κατασκευής και διαχείρισης ΧΥΤΑ και συναφών έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων
 - Κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ-Φυλής,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ-Μαυροράχης Θεσσαλονίκης,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Ταγαράδων
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Στραγγισμάτων (ΜΕΣ) Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία ΜΕΣ Άνω Λιοσίων - Φυλής.
 - Κατασκευή ΜΕΣ Ταγαράδων
 - Κατασκευή & λειτουργία ΜΕΣ Μαυροράχης

- Ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ΑΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - ο Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας & θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από τους ΧΥΤΑ Άνω Λιόσιων και Φυλής μέσω της θυγατρικής εταιρίας ΒΕΑΛ ΑΕ – Συνολική Δυναμικότητα 23.5 MW (η μεγαλύτερη μονάδα στην Ευρώπη),
 - ο Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από το ΧΥΤΑ Ταγαράδων - Συνολική Δυναμικότητα 5 MW ,
 - ο Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από το ΧΥΤΑ Μαυροράχης - Συνολική Δυναμικότητα 3,52 MW

Η λειτουργία και η ανάπτυξη της εταιρείας δεν είναι τόσο διακριτή στις παραπάνω κατηγορίες, όσο συνεργατική και αλληλοσυμπληρούμενη και κάθε φορά πραγματοποιείται μέσω κατάλληλων κατά περίπτωση εταιρικών σχημάτων στα οποία η εταιρεία διατηρεί τον έλεγχο και τη διαχείριση. Για το λόγο αυτό η συνολική δράση και ανάπτυξη της αποτυπώνεται καλύτερα μέσω των ενοποιημένων οικονομικών της μεγεθών.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019

Α. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Την 21^η Μαΐου 2019, ολοκληρώθηκε η ενδοομιλική απόκτηση του υπόλοιπου 50% των μετοχών και ομολογιών της ΕΠΑΔΥΜ Α.Ε. που διατηρούσε η «ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε.». Πλέον, την 28^η Μαΐου 2019 ολοκληρώθηκε του 75,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Ανακύκλωση Στερεών Αποβλήτων Α.Ε. (δτ ΑΣΑ Α.Ε.) έναντι συνολικού ποσού € 4,275 εκατομμύρια.

Τέλος, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης εναντίον της Helector Cyprus Ltd, με την από 18.3.2019 ενδιάμεση ομόφωνη απόφαση του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus Ltd αθώωθηκε για τις κατηγορίες που σχετιζόντουσαν με την ανάθεση της σύμβασης διαχείρισης απορριμμάτων του εργοστασίου στη Λάρνακα

Οι κυριότερες συμβάσεις που υπέγραψε η ΗΛΕΚΤΩΡ, είτε αυτοτελώς, είτε μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων, είτε μέσω των αλλοδαπών θυγατρικών της, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό έχουν ως εξής:

- Υπεγράφη σύμβαση (11.06.2019) για την υλοποίηση της Δ' Φάσης του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23.1.2010)» προϋπολογισμού € 8,2 εκατ. το οποίο εκτελείται μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος JV HELECTOR SA - CONSTRUCTION COMPANY CHRISTOPHER D. CONSTANTINIDIS (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 49%).
- Υπεγράφη σύμβαση (08.07.2019) για την εκτέλεση έργου «Ίδρυση Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Αθήνας και Όμορων Δήμων στον Ελαιώνα (Δ. Αττική)», οικονομικού αντικείμενου € 10,8 εκ. (πλέον ΦΠΑ).
- Υπεγράφη σύμβαση (02.07.2019) για το έργο «Αποκατάσταση Τριών (3) Κυττάρων ΧΥΤΑ Γεμπλονίου» μέσω κοινοπρακτικού σχήματος στο οποίο η ΗΛΕΚΤΩΡ διατηρεί το 52%, με οικονομικό αντικείμενο €2,8 εκ. (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- Υπεγράφη σύμβαση (30.09.2019) για την εκτέλεση του έργου «Επέκταση του Χ.Υ.ΤΥ. Χανίων – Γ' Φάση», με οικονομικό αντικείμενο €4,67 εκ. (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- Υπεγράφη σύμβαση (03.12.2019) για την «Α. ΜΙΣΘΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΥΟ ΝΕΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΡΑΓΓΙΣΜΑΤΩΝ Α ΤΟΥ ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ ΓΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΞΙ (36) ΜΗΝΕΣ & ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΜΗΝΩΝ και Β. ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ (2) ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΤΜΙΣΗΣ ΓΙΑ

ΤΡΙΑΝΤΑΕΞΙ (36) ΜΗΝΕΣ & ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΜΗΝΩΝ», με οικονομικό αντικείμενο € 7,0 εκ. (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

- Υπεγράφη σύμβαση (26.11.2019) για το έργο «Τεχνική ανακαίνιση της μονάδας κομποστοποίησης Buchstein με οικονομικό αντικείμενο € 7,6 εκατ.

Εντός του 2019 η Εταιρεία (είτε άμεσα ή μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων που συμμετέχει) συνέχισε την εκτέλεση των κάτωθι κατασκευαστικών έργων που είχαν συμβασιοποιηθεί πρότερα της 1/1/2019:

- Προμήθεια και εγκατάσταση μονάδων παραγωγής θερμικής ενέργειας με βιομάζα για την τ/θ Αμυνταίου ισχύος 30 MW
- Εργασίες διαμόρφωσης κυττάρων Β' Φάσης ΧΥΤΑ Φυλής
- Εργασίες διαμόρφωσης, διευθέτησης και εξομάλυνσης πρανών κυττάρων του ΧΥΤΑ Φυλής
- Η 3^η Φάση του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23/1/2010)»
- Μονάδα Συλλογής & Εκμετάλλευσης Βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης
- Προμήθεια εξοπλισμού διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων Δήμου Κορινθίων

Οι κυριότερες συμβάσεις λειτουργίας (είτε μέσω της εταιρείας ή μέσω θυγατρικών ή κοινοπρακτικών σχημάτων) που συνεχίστηκαν εντός του έτους και είχαν συμβασιοποιηθεί πρότερα της 1/1/2019 είναι οι κάτωθι:

- Λειτουργία της μονάδας «Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περ. Δυτικής Μακεδονίας» (με την μορφή ΣΔΙΤ) που εκτελέστηκε από την ΗΛΕΚΤΩΡ την περίοδο 2016-2017. Η λειτουργία εκτελείται από την κατά 100% θυγατρική εταιρία, ΕΔΑΔΥΜ Μ.Α.Ε..
- Λειτουργία Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων στην πόλη του Osnabrueck ,
- Λειτουργία των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και διάθεσης Απορριμμάτων των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου,
- Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του Ε.Μ.Α. - Άνω Λιόσια Αττικής,
- Λειτουργία Σταθμού Συμπαραγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ Α. Λιοσίων & Φυλής,
- Λειτουργία Σταθμού Συμπαραγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τον ΧΥΤΑ Ταγαράδων,
- Λειτουργία του Αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην περιοχή Α. Λιοσίων
- Λειτουργία μονάδας αποστείρωσης κλινικών αποβλήτων στη Βόλο Μαγνησίας
- Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις ΟΕΔΑ Φυλής και Δ. Αττικής
- Λειτουργία κινητής μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ για το Δήμο Καλαμάτας
- Λειτουργία των ΧΥΤΑ Ανθεμόντα, Πολυγύρου, Παραμυθιάς & Ελληνικού

Πέραν των ανωτέρω, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην κατάθεση προσφορών για τα παρακάτω έργα (αναφέρονται τα βασικότερα εξ αυτών) το αποτέλεσμα των οποίων εκκρεμεί:

- Request for proposal for the selection of a strategic partner in the field of electricity production from geothermal power plants, που αφορά την ανάπτυξη μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από 4 γεωθερμικά πεδία). Στο συγκεκριμένο διαγωνισμό η εταιρεία ανεδείχθη σε Υψηλότερο Προσφοροδότη εντός του 2019 ενώ την 1/7/20 ανακηρύχθηκε σε Προτιμώμενο Εταίρο.
- Λειτουργία κινητής μονάδας μηχανικής ανακύκλωσης και κομποστοποίησης Νομού Ηλείας
- Κατασκευή μονάδας προεπεξεργασίας απορριμμάτων και κομποστοποίησης Λευκάδας
- Αποκατάσταση και επέκταση – αναβάθμιση – λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας στραγγισμάτων του ΧΥΤΑ Δυτικής Αχαΐας
- Αποκατάσταση ΧΥΤΑ Δήμου Σερρών
- Παροχή υπηρεσιών συλλογής & εκμετάλλευσης βιοαερίου στο ΧΥΤΑ Λάρισας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
- Μελέτη & κατασκευή έργων για την Α Φάση αποκατάστασης της ΟΕΔΑ Δ. Αττικής & μεταβατικής διαχείρισης αποβλήτων

Β. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Ο κύκλος εργασιών για το 2019 διαμορφώθηκε σε € 87,1 εκατ., έναντι € 89,2 εκατ. το 2018. Σημειώνεται ότι το αντίστοιχο περσινό διάστημα είχαν ενσωματωθεί αναδρομικές αποζημιώσεις πληρωτέες αναφορικά με εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5,8 εκατ, σε συνέχεια της απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018. Πλέον από το 1ο εξάμηνο 2019 ενοποιείται η νεοαποκτηθείσα ΑΣΑ Α.Ε. καθώς και η ΕΠΑΔΥΜ Μ.Α.Ε. με την μορφή της πλήρους ενοποίησης.

Το ΕΒΙΤΔΑ της χρήσης 2019 διαμορφώθηκε σε € 6,9 εκατ. έναντι € 20,3 εκατ. το 2018.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε ζημιές € 1,46 εκατ. έναντι κερδών € 13,8 εκατ. κατά το 2018, όμως πρέπει να σημειωθεί πως το αντίστοιχο διάστημα 2018 περιλάμβανε τις προαναφερθείσες αναδρομικές αποζημιώσεις αναφορικά με εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5.8 εκατ. οι οποίες μερικώς αντισταθμίστηκαν από πρόβλεψη € 2 εκατ. για επισφαλείς απαιτήσεις. Πλέον, σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα του 2019 επιβαρύνθηκαν κυρίως λόγω:

- απομείωσης υπεραξίας (goodwill) της Helector GmbH που τέθηκε υπό εκκαθάριση ύψους € 1.45 εκατ.
- αναδρομικής εγγραφής ζημιών προηγούμενων χρήσεων (€ 700 χιλ) της Herhof GmbH
- αναγνώρισης ζημιών € 4,1 εκατ. στην Helector Recycling Center Osnabruck GmbH (~€ 2,4 εκατ. λόγω τεχνικής αναδιάταξης της μονάδας που οδήγησε σε εκτροπή εισερχόμενων ποσοτήτων σε τρίτους με μεγαλύτερο κόστος και € 1,7 εκατ. λόγω εκτιμώμενων μελλοντικών ζημιών υλοποίησης έργων)
- λόγω μειωμένων εισερχόμενων ποσοτήτων στο Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης (EMA - € 2.5 εκατ.) καθώς και στις μονάδες διαχείρισης κλινικών αποβλήτων (€ 0.4 εκατ.),
- από αυξημένες αποσβέσεις (αντικατάσταση μερών των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών στο πλαίσιο βαριάς συντήρησης αυτών - € 0.7 εκατ.)

Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε ζημιές € 1,18 εκατ. έναντι κερδών € 14,8 εκατ. κατά το αντίστοιχο διάστημα 2018 ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε ζημιές € 1,98 εκατ. έναντι κερδών € 8,6 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα 2018.

- Τα ίδια κεφάλαια σε επίπεδο Εταιρείας, ανήλθαν σε € 98,34 εκ. από € 88,64 εκ. €. Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου (εξαιρώντας το ποσό που αναλογεί στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) μειώθηκαν από 98,28 εκ. € σε 94,58 εκ. €..
- Ο βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός σε ενοποιημένη βάση αυξήθηκε από 2,38 εκ. € σε 10,04 εκ. € και αποτελείται από τις δόσεις των επόμενων 12 μηνών των μακροπρόθεσμων δανείων που έχουν συναφθεί για την εξυπηρέτηση των επενδυτικών σχεδίων των επί μέρους εταιριών του ομίλου. Ο μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός ανήλθε σε € 26,16 εκ. από € 2,85 εκ. . Υπενθυμίζεται ότι εντός της χρήσης 2019 ενοποιήθηκε για 1^η φορά η ΕΠΑΔΥΜ Μ.Α.Ε. καθώς και η ΑΣΑ Α.Ε. και το μεγαλύτερο μέρος της ανωτέρω αύξησης αποδίδεται στη συνδρομή αυτών στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	Ενοποιημένα Στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	36.215	5.232
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(30.786)	(47.402)
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	5.429	(42.170)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	103.843	106.817
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	109.271	64.647
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	5%	-

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2019 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 5% (31.12.2018: σε -%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31.12.2019 καθώς και την 31.12.2018 δεν έχει εφαρμογή για την Εταιρεία καθώς διαθέτει καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες σε επίπεδο μητρικής ανήλθαν σε 1,02 εκ. € (εκροή) ενώ σε ενοποιημένη βάση ανήλθαν σε 8,4 εκ. € (εισροή). Για το 2018 τα αντίστοιχα ποσά ήταν 0,44 εκ. € (εκροή) για την Μητρική και 20,52 εκ. € για τον Όμιλο (εισροή).

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ 31.12.2019

Παρακάτω παρατίθενται τα βασικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την 31/12/2019:

- Με την από 7/2/2020 απόφαση του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus κρίθηκε ένοχη ως προς τα αδικήματα της κατάρτισης και κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου, της κατάρτισης ψευδών λογαριασμών με σκοπό την καταδολίευση, της συνωμοσίας προς καταδολίευση και της ενεργούς δωροδοκίας δημόσιων αξιωματούχων προς επίσπευση πληρωμής των νόμιμων οφειλόμενων αμοιβών που εκκρεμούσαν. Υπενθυμίζεται ότι είχε προηγηθεί η, από 18.3.2019, ενδιάμεση ομόφωνη απόφαση του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus Ltd αθωώθηκε για τις κατηγορίες που σχετιζόντουσαν με την ανάθεση της σύμβασης διαχείρισης απορριμμάτων του εργοστασίου στη Λάρνακα.
Με την από 11.03.2020 απόφασή του το Δικαστήριο της επέβαλε χρηματική ποινή ύψους € 183 χιλ.. Στη συνέχεια, η Helector Cyprus άσκησε νομίμως την υπ' αριθμ. 34/2020 έφεση κατά της προαναφερόμενης καταδικαστικής απόφασης, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμεί. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία κατά τα τελευταία δύο έτη έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των δομών και των μηχανισμών Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης υιοθετώντας τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, ενισχύοντας τις ασφαλιστικές δικλίδες διαφάνειας και ελέγχου. Μετά την 1/1/2020 υπεγράφησαν οι κάτωθι (κυριότερες) συμβάσεις:
 - Υπογραφή σύμβασης (Μάρτιος 2020) για το έργο «Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης» διάρκειας 6 μηνών και με μονομερές δικαίωμα παράτασης για άλλους 6 μήνες συνολικού προϋπολογισμού € 10,8 εκατ.
 - Υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης (Μάρτιος 2020) για την παράταση παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη Κατασκευή και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και Διάθεσης Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου» για 4 μήνες με πρόσθετη τροποποίηση για άλλους 3 μήνες (Ιούλιος 2021)
 - Υπογραφή σύμβασης (Μάιος 2020) για την κατασκευή του έργου «Κατασκευή Χώρου για την Κάλυψη των Επειγουσών Αναγκών Διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων της Αττικής» προϋπολογισμού € 4,5 εκατ.
- Εντός Ιουλίου 2020 ολοκληρώθηκε η επένδυση της μονάδας ενεργειακής αξιοποίησης βιοαερίου εκλυόμενου από τον ΧΥΤΑ Μαυροράχης και η μονάδα ηλεκτροδοτήθηκε την 27η Ιουλίου 2020.
- Την 1η Ιουλίου 2020 και στο πλαίσιο του διεθνούς διαγωνισμού επιλογής στρατηγικού εταίρου στο πεδίο Γεωθερμίας, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες προχώρησε στην ανακήρυξη της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. σε «Προτιμώμενο Εταίρο».

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Α. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ο κλάδος διαχείρισης απορριμμάτων παρουσιάζει ιδιαίτερες προοπτικές στην Ελλάδα καθώς η χώρα έχει καθυστερήσει να προσαρμοστεί στις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, ενώ παράλληλα επιβαρύνεται με σημαντικά πρόστιμα για τη διατήρηση παράνομων χωματερών. Συνεπώς, καθίσταται

επιβεβλημένη η εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από κατασκευαστικά έργα και συμβάσεις (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2019) ανέρχεται σε 58,4 εκατ.€.

B. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Σχετικά με την πανδημία του Covid-19 οι επιπτώσεις αυτής για την ΗΛΕΚΤΩΡ και τις θυγατρικές της ήταν περιορισμένες. Σε κάθε περίπτωση, η ΗΛΕΚΤΩΡ, οι θυγατρικές της εταιρείες και οι ελεγχόμενες από αυτή κοινοπραξίες, λόγω και της ιδιαιτερότητας των δραστηριοτήτων τους για τη δημόσια υγεία, έχουν λάβει εγκαίρως και προσηκόντως όλα τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με την προστασία των εργαζομένων και τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, βάσει των οδηγιών των αρμόδιων αρχών και των εξειδικεύσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ομίλου. Παράλληλα, πραγματοποιείται κάθε δυνατή προσπάθεια για τον περιορισμό των όποιων λειτουργικών ή άλλων επιπτώσεων της κρίσης αυτής, οι οποίες αξιολογούνται και προσεγγίζονται σε συνδυασμό με τα μέτρα στήριξης που λαμβάνουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η ΗΛΕΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της.

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως η υλοποίηση των νέων έργων μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά από αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησής τους, την περιορισμένη ρευστότητα από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα καθώς και από χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και τυχόν αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών (π.χ. προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας). Πιθανές καθυστερήσεις στο σχεδιασμό υλοποίησης των απαραίτητων εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων πιθανώς να παρατηρηθούν ως συνέπεια της πανδημίας Covid-19.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξή του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στον τομέα της κατασκευής, με έμφαση σε περιβαλλοντικά τεχνικά έργα (ΧΥΤΑ), και της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του.

Ο Όμιλος στις 31.12.2019 απασχολούσε 910 άτομα (785 άτομα το 2018) και η Εταιρεία 390 άτομα (450 άτομα το 2018). Για τον Όμιλο, το 83,48% του προσωπικού εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας και αντίστοιχα για την Εταιρεία το ποσοστό αυτό είναι 79,74% .

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της αιφόρου ανάπτυξης. Ως εκ τούτου ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του. Στο παραπάνω πλαίσιο η Εταιρεία έχει πιστοποιηθεί κατά ISO 14001.

Οι περιβαλλοντικές δράσεις του Ομίλου αφορούν στον περιορισμό των παραγόμενων αποβλήτων, στην επαναχρησιμοποίηση, στη διαχείριση αποβλήτων, στην ανακύκλωση, στη χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, στη χρήση ΑΠΕ, στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων, στη χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον, κλπ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και το δανεισμό.

ΛΟΙΠΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Χρεόγραφα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31.12.2019 είχαν στην κατοχή τους μετοχές συνολικής αξίας € 124.073.

2. Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία την 31.12.2019 διατηρεί 2 υποκαταστήματα σε Σλοβενία και Κροατία, τα αποτελέσματα των οποίων περιλαμβάνονται στις παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

3. Τομέας έρευνας και ανάπτυξης

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διενεργούν έξοδα έρευνας και ανάπτυξης.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ο Όμιλος ελέγχεται από τη «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.» (εγκατεστημένη στην Ελλάδα), η οποία κατέχει το 94,44% των μετοχών της μητρικής εταιρείας. Το υπόλοιπο ποσοστό το 5,56% των μετοχών κατέχει η εταιρία ARESA Management limited.

Οι κατωτέρω συναλλαγές, αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	6.857	8.276	15.427	12.656
- Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	13.342	10.719
Πωλήσεις	-	-	12.622	9.999
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	459	587
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	170	133
Ενσώματα ή Άυλα πάγια	-	-	91	-
- Πωλήσεις προς συγγενείς	-	6.725	-	517
Πωλήσεις	-	6.332	-	128
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	392	-	389
- Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.581	1.552	2.084	1.419
Πωλήσεις	2.293	1.374	1.959	1.261
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	134	171	126	159
Χρηματοοικονομικά έσοδα	154	7	-	-

β)	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.766	2.405	3.862	1.361
	- Αγορές από θυγατρικές	-	-	3.862	1.361
	Κόστος πωληθέντων	-	-	3.759	1.093
	Έξοδα διοίκησης	-	-	1	2
	Λοιπά έξοδα εκμετάλ.	-	-	-	195
	Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	102	72
	- Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.766	2.405	-	-
	Κόστος πωληθέντων	2.636	2.355	-	-
	Έξοδα διοίκησης	43	51	-	-
	Χρηματοοικονομικά έξοδα	61	-	-	-
	Ενσώματα ή Άυλα πάγια	26	-	-	-
γ)	Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	713	408	713	373
δ)	Έσοδα από μερίσματα	-	-	8.525	4.369
		Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
ε)	Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Απαιτήσεις)	389	6.128	7.294	14.022
	- Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	7.215	13.983
	Πελάτες	-	-	5.303	5.192
	Λοιπές απαιτήσεις	-	-	1.912	8.791
	- Απαιτήσεις από συγγενείς	-	1.010	79	40
	Πελάτες	-	1.010	79	40
	- Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	389	5.117	-	-
	Πελάτες	376	38	-	-
	Λοιπές απαιτήσεις	14	5.079	-	-
στ)	Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Υποχρεώσεις)	727	618	2.080	2.081
	- Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	2.080	2.081
	Προμηθευτές	-	-	249	400
	Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	1.831	1.680
	- Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	727	618	-	-
	Προμηθευτές	120	202	-	-
	Λοιπές υποχρεώσεις	607	416	-	-
ζ)	Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	18	18	-	-
η)	Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	7.380	5.316

Μετά την ανωτέρω επισκόπηση των λειτουργικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων και τις επεξηγήσεις ως εντεταλμένη Διοίκηση, σας καλούμε κύριοι Μέτοχοι να εγκρίνετε τις Οικονομικές Καταστάσεις της Χρήσης 2019 και την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που τις συνοδεύουν και να απαλλάξετε τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ατομικά και το Διοικητικό Συμβούλιο ως σύνολο, καθώς και τον Ορκωτό Ελεγκτή, από κάθε ευθύνη για αποζημίωση για την εταιρική χρήση 2019.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Δ/νων Σύμβουλος

Χαράλαμπος Σοφινός

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (Εταιρεία και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
"Philippos Business Center, Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου 16, 555 35 Πυλαία Θεσσαλονίκη,
Τηλ: + 30 2310 488880. Φαξ: +30 2310 459487

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 αντιστοιχούν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των εννοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2020
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραισγουτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Despina Marinou'.

Δέσποινα Μαρίνου
ΑΜ. ΣΟΕΛ 17681

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	5	42.551	36.152	8.067	2.172
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	4.083	5.042	13	7
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7	-	-	34.848	25.647
Επενδύσεις σε συγγενείς	8	4.337	5.567	3.445	5.473
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	10	124	164	124	164
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	21	-	1.927	2.266	2.364
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	11	28.689	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	6.048	8.523	21.344	8.796
		85.831	57.375	70.107	44.623
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	13	858	1.251	116	125
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	14	52.778	56.154	43.996	41.714
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	11	9.968	-	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	15	3.430	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	27.357	47.402	10.810	23.950
		94.390	104.807	54.922	65.789
Σύνολο ενεργητικού		180.221	162.182	125.029	110.412
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	17	2.010	2.010	2.010	2.010
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	17	5.216	5.216	5.216	5.216
Λοιπά αποθεματικά	18	6.905	6.700	4.743	4.733
Κέρδη εις νέον		80.452	84.355	86.380	76.685
		94.583	98.281	98.349	88.644
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		9.260	8.536	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		103.843	106.817	98.349	88.644
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	19	26.167	2.850	4.599	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	21	3.172	4.288	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	22	681	538	392	371
Επιχορηγήσεις	23	6.766	7.454	-	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	12	18	106	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20	740	2.337	-	-
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	24	2.198	1.535	191	633
		39.742	19.108	5.182	1.004
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	20	17.988	16.453	11.148	11.150
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		711	2.581	146	1.313
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	19	10.049	2.382	3.829	1.926
Μερίσματα πληρωτέα		1.596	8.466	-	-
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	24	6.293	6.375	6.375	6.375
		36.637	36.257	21.498	20.764
Σύνολο υποχρεώσεων		76.378	55.365	26.680	21.768
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		180.221	162.182	125.029	110.412

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 87 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πωλήσεις		87.106	89.171	39.165	48.753
Κόστος πωληθέντων	25	(74.914)	(65.803)	(31.418)	(32.178)
Μικτό κέρδος		12.192	23.368	7.747	16.575
Έξοδα διάθεσης	25	(2.344)	(2.364)	(2.304)	(2.292)
Έξοδα διοίκησης	25	(8.492)	(6.889)	(4.393)	(3.025)
Λοιπά έσοδα	26	1.385	1.589	891	1.068
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) - καθαρά		(4.204)	(1.858)	(588)	(3.320)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		(1.464)	13.846	1.353	9.006
Έσοδα από μερίσματα		15	-	8.525	4.370
Κέρδη / (ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις	8	(155)	722	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	27	2.488	1.421	1.016	1.233
Χρηματοοικονομικά έξοδα	27	(2.072)	(1.141)	(982)	(839)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		(1.189)	14.848	9.912	13.770
Φόρος εισοδήματος	29	(797)	(6.227)	(217)	(4.884)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης		(1.985)	8.621	9.695	8.886
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(3.770)	6.351	9.695	8.886
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		1.785	2.270	-	-
		(1.985)	8.621	9.695	8.886

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	35	6.909	20.350	11.260	14.078
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	35	6.909	20.350	11.260	14.078

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 87 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	12 μήνες έως		12 μήνες έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	(1.985)	8.621	9.695	8.886
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Συναλλαγματικές διαφορές	18	32	137	47
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	18	88	157	-
Λοιπά	18	-	1	1
		120	295	47
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικές ζημίες	18	(8)	(24)	3
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	18	(40)	(122)	(40)
		(47)	(147)	(37)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)		72	149	10
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης / (ζημίες)		(1.913)	8.770	9.705
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης αποδιδόμενα σε::				
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(3.699)	6.501	9.705
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		1.785	2.270	-
		(1.913)	8.770	9.705
				8.889

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 87 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία

Σημ.	Αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής							Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	
1 Ιανουαρίου 2018	2.010	5.216	6.422	78.132	91.780	10.087	101.867	
Καθαρή (ζημία) / κέρδος χρήσης	-	-	-	6.351	6.351	2.270	8.621	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-	
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	137	-	137	-	137	
Μεταβολή αξίας διαθεσίμων προς πώληση	-	-	(122)	-	(122)	-	(122)	
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	157	-	157	-	157	
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	(23)	-	(23)	(1)	(24)	
Λοιπά	-	-	1	-	1	-	1	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	150	-	150	(1)	149	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης	-	-	150	6.351	6.501	2.270	8.770	
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	-	-	128	(128)	-	-	-	
Διανομή Μerίσματος	-	-	-	-	-	(3.820)	(3.820)	
31 Δεκεμβρίου 2018	2.010	5.216	6.700	84.355	98.281	8.536	106.817	
1 Ιανουαρίου 2019	2.010	5.216	6.700	84.355	98.281	8.536	106.817	
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	(3.769)	(3.769)	1.784	(1.985)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-	
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	32	-	32	-	32	
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	(40)	-	(40)	-	(40)	
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	88	-	88	-	88	
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	(9)	-	(9)	1	(8)	
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	71	-	71	1	72	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	71	(3.769)	(3.698)	1.785	(1.913)	
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	-	-	134	(134)	-	-	-	
Επίπτωση μεταβολής % σε θνηατρικές	-	-	-	-	-	658	658	
Διανομή Μerίσματος	-	-	-	-	-	(1.720)	(1.720)	
31 Δεκεμβρίου 2019	2.010	5.216	6.905	80.452	94.583	9.260	103.843	

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας
Εταιρικά στοιχεία

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2018		2.010	5.216	4.689	67.840	79.755
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	8.886	8.886
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	18	-	-	132	-	132
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	18	-	-	(118)	-	(118)
Αναλογιστικές ζημίες	18	-	-	(12)	-	(12)
Λοιπά		-	-	1	-	1
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)				3		3
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης				3	8.886	8.889
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	18	-	-	41	(41)	-
31 Δεκεμβρίου 2018		2.010	5.216	4.733	76.685	88.644
1 Ιανουαρίου 2019		2.010	5.216	4.733	76.685	88.644
Καθαρά κέρδη χρήσης		-	-	-	9.695	9.695
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	18	-	-	47	-	47
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	18	-	-	(40)	-	(40)
Αναλογιστικές ζημίες	18	-	-	3	-	3
Λοιπές συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)				10		10
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης				10	9.695	9.705
31 Δεκεμβρίου 2019		2.010	5.216	4.743	86.380	98.349

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 87 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Καθαρές ταμειακές ροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	30	16.368	23.417	3.179	471
Καταβληθέντες τόκοι		(2.750)	(1.429)	(899)	(769)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(5.210)	(1.464)	(3.305)	(118)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		8.408	20.524	(1.025)	(416)
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	5	(5.427)	(3.683)	(3.518)	(307)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	(14)	(2)	(13)	(1)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων	5	50	692	7	300
Πωλήσεις άυλων παγίων		0		0	-
Μερίσματα εισπραχθέντα		15	20	6.461	1.820
Αγορά θυγατρικών & αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	7	(6.401)	-	(9.901)	(4.525)
Αγορά συγγενών εταιρειών	8	(98)	-	(98)	-
Πώληση Κ/Ξ		-	2	-	2
Πώληση θυγατρικών	7, 26	63		2.363	-
Πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	10	-	4.605	-	3.631
Τόκοι που εισπράχθηκαν		362	1.180	179	887
Εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων συνδεδεμένων μερών		(0)	44	830	8.050
Δάνεια χορηγηθέντα σε συνδεδεμένα μέρη		(10.440)	(160)	(11.090)	(320)
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την εξαγορά / απορρόφηση / πώληση θυγατρικής		763	-	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(21.127)	2.698	(14.780)	9.537
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Μερίσματα πληρωθέντα		(8.558)	(1.238)	0	-
Καταβληθείς φόρος μερισμάτων		(32)	(48)	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		9.096	1.002	5.700	-
Εξοφλήσεις δανείων		(5.584)	(2.216)	-	-
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων (χρεολύσια)		(1.554)	(316)	(1.052)	-
Δεσμευμένες καταθέσεις		(695)			
Εξοφλήσεις δανείων αναληφθέντων από συνδεδεμένα μέρη	33	-	-	(1.983)	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(7.327)	(2.816)	2.665	-
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)					
		(20.046)	20.406	(13.140)	9.121
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	16	47.402	26.996	23.950	14.829
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	16	27.356	47.402	10.810	23.950

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 877 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (μαζί ο «Όμιλος»), για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στους κλάδους των κατασκευών με έμφαση σε περιβαλλοντικά τεχνικά έργα (ΧΥΤΑ), και της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Κροατία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Γερμανία, Σκόπια, Κύπρο και Ιορδανία.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην οδό Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής. Η Εταιρεία ίδρυσε τον Ιούνιο του 2012 υποκατάστημα στην Ριέκα της Κροατίας με σκοπό την εκτέλεση και την εξυπηρέτηση των αναληφθέντων έργων. Επίσης, ίδρυσε τον Ιανουάριο 2014 υποκατάστημα στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας.

Η Εταιρεία αποτελεί θυγατρική της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., εισηγμένης στο ΧΑ, η οποία κατέχει το 94,44% ως μέτοχος της Εταιρείας.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 31 Αυγούστου 2020, και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας: www.etae.com

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2019 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Το 2019 η ελληνική οικονομία συνέχισε την ανάκαμψή της με τους δείκτες οικονομικού κλίματος και προσδοκιών να εμφανίζονται βελτιωμένοι, υποδηλώνοντας τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής. Καταγράφηκαν θετικές εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με αύξηση των καταθέσεων και βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των τραπεζών. Η εμπιστοσύνη στον τραπεζικό τομέα ενισχύθηκε σημαντικά και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων καταργήθηκαν πλήρως από την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η βελτίωση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος συνέβαλε στην αύξηση της τραπεζικής χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ενώ η ανάδειξη αυτοδύναμης κυβέρνησης τον Ιούλιο του 2019 ενίσχυσε περαιτέρω τις προσδοκίες όσον αφορά στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας το επόμενο διάστημα.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ ενισχύθηκε κατά 1,9%, μετά την αναπτυξιακή δυναμική την οποία εμφάνισε η ελληνική οικονομία το 2018 (+1,9%) και 2017 (+1,5%) σε ετήσια βάση. Οι εξαγωγές, οι επενδύσεις και η τελική κατανάλωση είχαν θετική συμβολή στην ανάπτυξη. Αντανakλώντας αυτές τις θετικές εξελίξεις, το 2019 και μέχρι τις αρχές του 2020, οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's, S&P Global και Fitch σταδιακά αναβάθμισαν την ελληνική πιστοληπτική ικανότητα σε «B1» (Σταθερό Outlook), «BB-» (Θετικό Outlook) και «BB» (Θετικό Outlook) αντίστοιχα.

Το πρώτο τρίμηνο του 2020, η ελληνική οικονομία, παρά τη διατήρηση της δυναμικής ανάπτυξης που παρατηρήθηκε τους δύο πρώτους μήνες του έτους, επηρεάστηκε από τις συνθήκες και τη μεγάλη αβεβαιότητα που προκλήθηκε από την ταχεία εξάπλωση του COVID-19 παγκοσμίως. Συγκεκριμένα, οι οικονομικοί περιορισμοί και οι συνθήκες κοινωνικής απόστασης, που εφάρμοσε η ελληνική κυβέρνηση σταδιακά κατά τη διάρκεια του Μαρτίου, αναμένεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική δραστηριότητα. Στα τέλη Απριλίου, η ελληνική κυβέρνηση υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Πρόγραμμα Σταθερότητας, σύμφωνα με το οποίο η διακοπή της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας που προκλήθηκε από την πανδημία Covid-19, σε συνδυασμό με την απότομη αύξηση της αβεβαιότητας, αναμένεται να αντιστρέψει την αρχικά αναμενόμενη επιτάχυνση της ελληνικής οικονομίας. Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη αβεβαιότητα που προκαλείται από την πανδημία και τον αντίκτυπο των μέτρων αντιμετώπισης της πολιτικής, το Πρόγραμμα περιγράφει δύο μακροοικονομικά σενάρια: τη βασική γραμμή που δείχνει την ύφεση του ΑΕΠ κατά 4,7% και την αρνητική ύφεση κατά 7,9% για το 2020. Και στα δύο σενάρια η έκταση της ύφεσης μετριάζεται από μια σειρά φορολογικών δράσεων που έλαβε η ελληνική κυβέρνηση. Ήδη το κόστος αυτών των μέτρων ανέρχεται σε 17,35 δισ. Ευρώ (10% του ΑΕΠ), ενώ το συνολικό κόστος των μέτρων που αναμένεται να ληφθούν μέχρι το τέλος του 2020 εκτιμάται σε 24 δισ. Ευρώ.

Στις αρχές του καλοκαιριού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ευρωπαϊκή οικονομική πρόβλεψη, καλοκαίρι 2020 (ενδιάμεσο), Ιούλιος 2020), εξέφρασε μια πιο αρνητική άποψη για την ελληνική οικονομία που προβλέπει μείωση του ΑΕΠ κατά 9% το 2020. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, οι προβλέψεις εξακολουθούν να υπόκεινται σε υψηλή αβεβαιότητα, λόγω της μεγάλης έκθεσης σε κινδύνους που αφορούν τα διεθνή ταξίδια και τις επιπτώσεις της πανδημίας στον τουριστικό τομέα. Ο αντίκτυπος της ύφεσης έχει ήδη επηρεάσει το ΑΕΠ κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους. Με βάση την τελευταία ανακοίνωση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 1,6% το πρώτο τρίμηνο σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 0,9% σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2019. Τον Απρίλιο του 2020, η S&P Global και η Fitch επιβεβαίωσαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας σε "BB-" και "BB", αντίστοιχα, αλλά αναθεώρησαν τις προοπτικές σε σταθερές από θετικές λόγω των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Παρά τις αρνητικές εξελίξεις, η Ελλάδα ολοκλήρωσε τρία ΟΕΔ: τον Ιανουάριο του 2020, 15ετές ΟΕΔ 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, τον Απρίλιο του 2020 ένα 7ετές ΟΕΔ 2,0 δισεκατομμυρίων ευρώ και τον Ιούνιο του 2020 ένα 10ετές ΟΕΔ 3,0 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Το μέγεθος της διαταραχής της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, σε σημαντικό βαθμό από τη διάρκεια και την ένταση της πανδημίας Covid-19, και των μέτρων που λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση και τις άλλες κυβερνήσεις για τον περιορισμό της εξάπλωσης της αλλά και από άλλους γεωπολιτικούς παράγοντες όπως ενδεικτικά της προσφυγικής/μεταναστευτικής κρίσης που επηρεάζει της Ελλάδα. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι το 2020 θα είναι μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο και στην Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών.

2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στον Όμιλο απεικονίζεται στη σημείωση 2.3.3.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λουτών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Στην παρούσα σημείωση εξηγείται η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και γνωστοποιούνται οι νέες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019.

2.3.1 Αναπροσαρμογές που αναγνωρίζονται κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την προσέγγιση αυτή, ο Όμιλος αναγνώρισε υποχρεώσεις από μισθώσεις αναφορικά με μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως «λειτουργικές μισθώσεις» σύμφωνα με τις αρχές του ΔΛΠ 17. Αυτές οι υποχρεώσεις επιμετρήθηκαν στην παρούσα αξία τους, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομεινάντων μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου δηλαδή κατά την 01.01.2019. Περαιτέρω, αναγνώρισε ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στα Ίδια Κεφάλαια κατά την πρώτη εφαρμογή του, ήτοι κατά την 01.01.2019. Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 κατά την 01.01.2019.

Κάνοντας χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) ο Όμιλος, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής, δεν επαναξιολόγησε εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς εφήρμοσε το πρότυπο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Επίσης, ο Όμιλος κατά τη μετάβαση εξείρεσε το αρχικό κόστος σύναψης σύμβασης από την αποτίμηση του δικαιώματος χρήσης και χρησιμοποίησε την αποκτηθείσα γνώση για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης εάν η σύμβαση περιλαμβάνει δικαιώματα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος δεν εφάρμοσε τις νέες διατάξεις στις μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες (short term) καθώς και στις μισθώσεις στις οποίες το στοιχείο που εκμισθώνεται είναι χαμηλής αξίας. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος για τις μισθώσεις που έληξαν εντός του 2019 και που, ωστόσο, αναμενόταν να ανανεωθούν, προέβη σε εκτιμήσεις για την ανανέωσή τους. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μίσθωσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις οικοπέδων, κτιρίων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων εμφανίζονται ως Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης στα Ενσώματα πάγια και Υποχρεώσεις από μισθώσεις στα Δάνεια. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις οδήγησε σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου.

Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό οδηγεί σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων».

Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή, και για τον λόγο αυτό, ο Όμιλος δεν είχε σημαντικές μεταβολές από τις μισθώσεις που έχει συνάψει και στις οποίες λειτουργεί ως εκμισθωτής.

2.3.2 Νέα λογιστική πολιτική για τις μισθώσεις

Με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου ενεργητικού περιλαμβάνεται στη γραμμή Ενσώματα Πάγια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και η υποχρέωση μίσθωσης περιλαμβάνεται στις γραμμές μακροπρόθεσμος δανεισμός (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή) και βραχυπρόθεσμος δανεισμός (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή).

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης. Ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- (α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- (β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- (γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
- (δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα, και
- ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανακλά την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές

2.3.3 Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, για καθένα από τα επηρεαζόμενα στοιχεία:

	31.12.2018 Δημοσιευμένα στοιχεία	ΔΠΧΑ 16 Προσαρμογές	01.01.2019 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	36.152	4.154	40.306
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	2.850	2.846	5.696
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	2.382	1.308	3.690

Η συμφωνία μεταξύ των δεσμεύσεων για λειτουργικές μισθώσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 (οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις γνωστοποιούνται στη Σημείωση 30 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2018) και των υποχρεώσεων από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, έχει ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	5.472
Υποχρεώσεις από μισθώσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, καταχωρούμενες στον Ισολογισμό	2.433
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις που εξαιρέθηκαν	(4.921)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, μη προεξοφλημένες	2.984
Προεξόφληση	(551)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16	2.434

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο ήταν 5%.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μη/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	2.166	357	2.523
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	3.611	542	-	4.154
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	3.611	2.708	357	6.676
Προσθήκες	1.009	88	50	1.148
Αποσβέσεις χρήσης	(1.071)	(514)	(188)	(1.773)
Διαγραφές	(1.078)	(12)	-	(1.090)
Εξαγορά θυγατρικής	1.415	41	1.023	2.479
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	3.887	2.311	1.242	7.440

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, για την περίοδο 01.01.2019-31.12.2019, αναγνώρισαν έξοδα ενοικίου από βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώματα παγίων χαμηλής αξίας ποσού € 2.771 χιλ. και 2.974 χιλ. αντίστοιχα (σημείωση 24), τα οποία όσον αφορά τον Όμιλο προέρχονται κυρίως από τις δραστηριότητες του κλάδου της κατασκευής και πιο συγκεκριμένα από μισθώσεις μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πολύ μικρής διάρκειας, τα οποία χρησιμοποιούνται εκτενώς κατά την διάρκεια της κατασκευής των έργων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Οι ανάγκες μίσθωσης μηχανημάτων και εξοπλισμού διαφοροποιούνται χρονικά ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και ως εκ τούτου ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις μικρής διάρκειας, με σκοπό την αποφυγή χρονικών διαστημάτων κατά την διάρκεια των οποίων, η μίσθωση είναι μεν σε ισχύ ενώ αλλά η παραγωγικότητα βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.

2.4 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα.

Διαιτητικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμόγής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους. Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη Σημείωση 9 παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη Σημείωση 8 (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των κοινών επιχειρήσεων και των υποκαταστημάτων του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η κάθε οντότητα λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εκμεταλλεύσεων στο εξωτερικό του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.6 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτή να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και η γνωστοποίηση των νέων λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019 απεικονίζονται στη σημείωση 2.3.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.7 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων. Οι αποσβέσεις λογίζονται για την περίοδο εκμίσθωσης.

2.8 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (Σημείωση 2.10). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

παγίων στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Κτίρια	20 – 28	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	6 – 9	έτη
- Ειδικός μηχανολογικός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις	18 – 28	έτη
- Αυτοκίνητα	5 – 7	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	1 – 5	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.10).

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα.

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαίωμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (Σημείωση 2.23).

2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

- I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το SPPI κριτήριο. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους ο Όμιλος έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επανδύσεις συνεχίζουν να

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς.

Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

- III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών.

Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη Σημείωση 11. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά έσοδα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος (εύλογη αξία) κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας και στη συνέχεια επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνυπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

2.13 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

2.14 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από πελάτες.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.15 Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις γνωστοποιούνται σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση οικονομικής θέσης αλλά συνεκτιμώνται με τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα και τις Προθεσμιακές Καταθέσεις άνω των 3 μηνών στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης.

2.16 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.17 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ιδίων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.18 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.20 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.21 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.23) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.22 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τεχνικά έργα, παραγωγή και πώληση ενέργειας και παροχή υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων.

Τα έσοδα από συμβάσεις σε πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών. Για την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται το παρακάτω μοντέλο πέντε σταδίων:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτη τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (“output methods”) είτε μεθόδους εισροών (“input methods”).

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια παροχής υπηρεσιών

Οι συμβάσεις με πελάτες της κατηγορίας αυτής αφορούν κυρίως στην κατασκευή ή συντήρηση δημοσίων έργων (βιολογικοί καθαρισμοί, μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων).

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση προέκυψαν τα ακόλουθα:

- Κάθε ένα κατασκευαστικό συμβόλαιο περιλαμβάνει μια μοναδική υποχρέωση για τον κατασκευαστή. Ακόμα και στις περιπτώσεις συμβολαίων που περιλαμβάνουν τόσο τον σχεδιασμό όσο και την κατασκευή ενός έργου, η υποχρέωση του κατασκευαστή είναι κατ'ουσίαν μία καθώς η υπόσχεση του προς τον πελάτη είναι η παράδοση ενός έργου του οποίου τα αγαθά και υπηρεσίες αποτελούν επιμέρους συστατικά.
- Τα συμβατικά έσοδα θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού του εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια παρόμοια με τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.
- Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί την αναγνώριση τυχόν μεταβλητού τιμήματος, δηλαδή αξιώσεων από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης, bonus επιβράβευσης, συμπληρωματικών εργασιών, μόνο στο βαθμό που είναι εξαιρετικά πιθανό (highly probable) ότι τα έσοδα αυτά δεν θα αντιστραφούν στο μέλλον. Στην διαδικασία αξιολόγησης της πιθανότητας ανάκτησης του μεταβλητού τιμήματος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη εμπειρία προσαρμοσμένη στις συνθήκες των υφιστάμενων συμβολαίων. Οι προϋποθέσεις που θέτει το νέο πρότυπο για την αναγνώριση των πρόσθετων αξιώσεων είναι συνεπείς με την ισχύουσα πολιτική του Ομίλου σύμφωνα με την οποία τα κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται στην περίπτωση που οι συζητήσεις για την είσπραξή τους βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγμάτευσης ή υποστηρίζονται από εκτιμήσεις ανεξάρτητων επαγγελματιών
- Οι δαπάνες που μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν αφορούν σε κόστη που προκύπτουν μετά την ανάληψη ενός έργου. Παραδείγματα τέτοιων δαπανών είναι τα κόστη κατασκευής προσωρινών εργοταξιακών εγκαταστάσεων και τα κόστη μετεγκατάστασης εξοπλισμού και εργαζομένων.
- Οι συμβάσεις με πελάτες μπορεί να προβλέπουν την παρακράτηση μέρους των τιμολογημένων απαιτήσεων, το οποίο συνήθως καταβάλλεται στον κατασκευαστή στο τέλος του έργου. Οι παρακρατημένες εγγυήσεις αποσκοπούν στην παροχή ασφάλειας στον πελάτη σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του εργολάβου και δεν συνδέονται με την παροχή χρηματοδότησης προς τον πελάτη. Συνεπώς, ο Όμιλος κατέληξε ότι δεν υπάρχει σημαντική επίδραση λόγω χρηματοδότησης.

Εάν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) εκτελεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει το αντάλλαγμα ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα της οικονομικής οντότητας σε αντάλλαγμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία έχει μεταβιβάσει σε πελάτη όπως για παράδειγμα όταν οι κατασκευαστικές υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εάν ο πελάτης καταβάλει αντάλλαγμα ή ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης για τη μεταφορά των υπηρεσιών, τότε ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει την σύμβαση ως συμβατική υποχρέωση. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται από την πώληση ενέργειας και βιοαερίου.

2.23 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

- α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και
- β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης. Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i. Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

- συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή
- το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφαιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου του παραχωρησιούχου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ii. Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

iii. Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Η ΕΔΔΠΧΑ 12 και συγκεκριμένα το Mixed Model (Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης) εφαρμόζεται στην Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco όπου έχει έρθει σε συμφωνία για παραχώρηση υπηρεσιών των "ΕΕΔΑΕΛΑ" με την Κυπριακή κυβέρνηση. Η περίοδος της συμφωνίας είναι 13 χρόνια εκ των οποίων η κατασκευαστική περίοδος είναι 3 χρόνια.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρει με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρει μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης καθώς και το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες λειτουργίας σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 (Σημείωση 2.22).

2.24 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.25 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (Σημείωση 2.23).

2.26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.27 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες Ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

συγκεκριμένα, στη Σημείωση των Απαιτήσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα που αφορά τα κατασκευαστικά συμβόλαια έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας.

Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.) πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λουιτές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο των κατασκευών και τις αγορές πρώτων υλών, καθώς και σε κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων σε κοινοπρακτικά σχήματα και την επάρκεια των κεφαλαίων που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μικρό συναλλαγματικό κίνδυνο κυρίως από τη δραστηριότητά του στην Κροατία. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από την ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK). Εάν την 31/12/2019 η ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK) ήταν ανατιμημένη/υποτιμημένη κατά 5% έναντι του Ευρώ, τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα/αυξημένα κατά € 8 χιλ. (2018: € 69 χιλ.).

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στην αύξηση των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Ένα σημαντικό μέρος του δανεισμού του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και όλο το μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2019 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 1%, ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης του Ομίλου θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 140 χιλ. (2018: € 34 χιλ.), ενώ της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 18 χιλ. (2018: € 19 χιλ.), κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας και του Ομίλου.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και γίνεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσπευση αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας είσπραξης απαιτήσεων.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για την διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2019 αντίστοιχα:

	Ενοποιημένα στοιχεία			
	31-Δεκ-19			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	4.050	13.394	14.196	31.640
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.923	3.125	585	5.633
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15.618	-	-	15.618
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	18	-	-	18
	21.609	16.519	14.781	52.909
	31-Δεκ-18			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	2.062	753	-	2.815
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	453	1.664	840	2.956
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	14.926	561	-	15.487
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	-	106	-	106
	17.441	3.084	840	21.365
Εταιρικά στοιχεία				

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-19			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	633	2.345	1.051	4.028
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.103	1.599	-	2.702
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.443	-	-	7.443
	9.179	3.944	1.051	14.173
	31-Δεκ-18			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	2.027	-	-	2.027
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.849	-	-	7.849
	9.875	-	-	9.875

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελατών, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και επενδυτικά προγράμματα, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με τον Όμιλο και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων (δάνεια μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μείον χρηματικά διαθέσιμα) προς το σύνολο των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων πλέον του συνόλου ιδίων κεφαλαίων.

Οι δείκτες μόχλευσης του Ομίλου στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

	Ενοποιημένα Στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	36.215	5.232	8.428	1.926
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(30.786)	(47.402)	(10.810)	(23.950)
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	5.429	(42.170)	(2.383)	(22.024)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	103.843	106.817	98.349	88.644
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	109.271	64.647	95.967	66.620
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	5%	-	-	-

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2019 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 5% (31.12.2018: σε -%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31.12.2019 καθώς και την 31.12.2018 δεν έχει εφαρμογή για την Εταιρεία καθώς διαθέτει καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ταμειακές και μη ταμειακές κινήσεις των κονδυλίων του Καθαρού Δανεισμού για τη χρήση του 2019:

Ενοποιημένα Στοιχεία

	Σύνολο δανείων		Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Τραπεζικός δανεισμός	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δεσμευμένες καταθέσεις	
Καθαρός Δανεισμός 01.01.2019	2.433	2.798	47.402	-	(42.170)
Ταμειακές κινήσεις	(1.627)	3.511	(20.046)	695	21.235
Μη ταμειακές κινήσεις:					
Μη ταμειακές κινήσεις προσθήκης θυγατρικών	-	24.176	-	2.735	21.442
Μη ταμειακές κινήσεις - Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	-	24	-	-	24
Μη ταμειακές κινήσεις - Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	-	73	-	-	73
Μη ταμειακές κινήσεις - Προσθήκες χρηματοδοτικών μισθώσεων	4.826	-	-	-	4.826
Καθαρός Δανεισμός 31.12.2019	5.633	30.582	27.356	3.430	5.429

Εταιρικά στοιχεία

	Σύνολο δανείων		Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Τραπεζικός δανεισμός	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο	
Καθαρός Δανεισμός 01.01.2019	-	1.926	23.950	(22.024)	(22.024)
Ταμειακές κινήσεις	(1.052)	3.717	(13.140)		15.804
Μη ταμειακές κινήσεις:					
Μη ταμειακές κινήσεις - Προσθήκες χρηματοδοτικών μισθώσεων	4.837	-	-	-	4.837
Μη ταμειακές κινήσεις - Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	(1.083)	83	-	-	(1.000)
Καθαρός Δανεισμός 31.12.2019	2.702	5.726	10.810	(2.382)	(2.382)

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Λογιστική αξία
Εύλογη αξία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	36.215	5.232	29.567	5.168
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	8.428	1.926	8.428	1.926

Η εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων, των δεσμευμένων καταθέσεων, των πελατών, και των προμηθευτών προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των δανείων προσδιορίζεται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018:

	31 Δεκεμβρίου 2019		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	124	-	124
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	18	18
	31 Δεκεμβρίου 2018		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	164	-	164
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέτρο αντιστάθμισης	-	106	106
	31 Δεκεμβρίου 2019		
	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	124	-	124
	31 Δεκεμβρίου 2018		
	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	164	-	164

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

«Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει την επένδυση του Ομίλου και της Εταιρείας σε μετοχές της Τράπεζας Κύπρου, οι οποίες παραχωρήθηκαν αρχικά στην θυγατρική εταιρεία Ηλέκτωρ Cyprus LTD και εν συνεχεία μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία, με βάση τα σχετικά διατάγματα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τα τελικά μέτρα για ανακεφαλοποίηση της Τράπεζας Κύπρου και οι οποίες έχουν ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,
- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει σε τριμηνιαία βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(β) Προβλέψεις

i) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

ii) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

iii) Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Έλεγχος απομείωσης θυγατρικών και συγγενών

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική 2.4, η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Ενσώματα πάγια
Ενοποιημένα στοιχεία

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2018	13.125	3.039	64.414	2.202	2.045	84.825
Προσθήκες	57	97	1.639	178	1.668	3.639
Προσθήκες χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	1.171	-	-	-	1.171
Πωλήσεις	-	(3)	(715)	(8)	-	(727)
Αναξινομήσεις από Ακινήτ. υπό εκτέλεση	-	-	2.857	-	(2.857)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	13.183	4.304	68.194	2.372	855	88.909
1 Ιανουαρίου 2019	13.183	4.304	68.194	2.372	855	88.909
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	3.611	542	-	-	-	4.154
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	16.794	4.846	68.194	2.372	855	93.062
Εξαγορά θυγατρικής	2.659	497	1.794	346	-	5.295
Προσθήκες	386	181	1.752	212	2.832	5.363
Προσθήκες χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.009	88	50	-	-	1.148
Πωλήσεις	-	(56)	(364)	(0)	-	(420)
Διαγραφές	(1.078)	(15)	-	-	-	(1.093)
31 Δεκεμβρίου 2019	19.770	5.541	71.426	2.931	3.687	103.355
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2018	(6.430)	(1.560)	(38.241)	(1.694)	-	(47.925)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(21)	-	(1)	-	(21)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(573)	(388)	(3.826)	(124)	-	(4.911)
Πωλήσεις	-	26	66	7	-	99
Διαγραφές	-	1	-	-	-	1
31 Δεκεμβρίου 2018	(7.002)	(1.941)	(42.002)	(1.811)	-	(52.757)
1 Ιανουαρίου 2019	(7.002)	(1.941)	(42.002)	(1.811)	-	(52.758)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(0)	-	-	(0)
Εξαγορά θυγατρικής	(683)	(254)	(630)	(172)	-	(1.740)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(1.786)	(615)	(4.111)	(158)	-	(6.669)
Πωλήσεις	-	56	305	-	-	361
Διαγραφές	-	2	-	-	-	2
31 Δεκεμβρίου 2019	(9.471)	(2.752)	(46.439)	(2.142)	-	(60.804)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	6.180	2.363	26.192	561	855	36.152
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	10.299	2.789	24.987	789	3.687	42.551

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μη/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	2.166	357	2.523
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	3.611	542	-	4.154
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	3.611	2.708	357	6.676
Προσθήκες	1.009	88	50	1.148
Αποσβέσεις χρήσης	(1.071)	(514)	(188)	(1.773)
Διαγραφές	(1.078)	(12)	-	(1.090)
Εξαγορά θυγατρικής	1.415	41	1.023	2.479
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	3.887	2.311	1.242	7.440

Εταιρικά στοιχεία

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μη/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2018	396	667	10.675	1.117	1.030	13.885
Προσθήκες	-	-	7	63	365	435
Πωλήσεις	-	(3)	(300)	-	-	(303)
Αναταξινομήσεις από Ακινήτ. υπό εκτέλεση	-	-	900	-	(900)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	396	664	11.282	1.180	495	14.017
1 Ιανουαρίου 2019	396	664	11.282	1.180	495	14.017
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	3.593	407	-	-	-	4.001
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	3.989	1.072	11.282	1.180	495	18.018
Προσθήκες εκτός από μισθώσεις	35	54	566	81	2.783	3.518
Προσθήκες από μισθώσεις	837	-	-	-	-	837
Πωλήσεις	-	-	(7)	(0)	-	(7)
Διαγραφές	(1.078)	(5)	-	-	-	(1.083)
31 Δεκεμβρίου 2019	3.782	1.121	11.841	1.261	3.278	21.283
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2018	(19)	(631)	(9.561)	(872)	-	(11.083)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1)	-	-	-	(1)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(5)	(10)	(730)	(42)	-	(787)
Πωλήσεις	-	3	23	-	-	26
31 Δεκεμβρίου 2018	(24)	(639)	(10.268)	(914)	-	(11.845)
1 Ιανουαρίου 2019	(24)	(639)	(10.268)	(914)	-	(11.845)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(0)	-	-	(0)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(973)	(155)	(201)	(46)	-	(1.375)
Πωλήσεις	-	-	2	-	-	2
31 Δεκεμβρίου 2019	(996)	(794)	(10.466)	(959)	-	(13.215)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	372	25	1.014	266	495	2.172
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	2.787	326	1.375	302	3.278	8.067

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	-
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	3.593	407	4.001
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	3.593	407	4.001
Προσθήκες	837	-	837
Αποσβέσεις χρήσης	-968	(147)	-1.115
Διαγραφές	-1.078	(5)	-1.083
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.384	255	2.639

Επιπρόσθετα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται τα παρακάτω ποσά που σχετίζονται με μισθώσεις:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Έξοδα τόκων που αφορούν Χρηματοδοτικές Μισθώσεις (συμπεριλαμβάνεται στα Χρηματοοικονομικό έσοδα/έξοδα - καθαρά)	(294)	-	(160)	-
Έξοδα που συνδέονται με βραχυχρόνιες μισθώσεις και μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας (συμπεριλαμβάνονται στο κόστος πωληθέντος, έξοδα διάθεσης και έξοδα διοίκησης)	(2.771)	-	(2.200)	-

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο τόσο κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, όσο και την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν 5%.

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ενοποιημένα στοιχεία

Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
------------------------	-------------------------	----------	--------

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κόστος				
1 Ιανουαρίου 2018	438	24.236	1.985	26.659
Προσθήκες	2	-	-	2
31 Δεκεμβρίου 2018	440	24.236	1.985	26.661
1 Ιανουαρίου 2019	440	24.236	1.985	26.661
Εξαγορά θυγατρικής	301	-	2.919	3.220
Προσθήκες	14	-	-	14
Διαγραφές	-	-	(1.453)	(1.453)
31 Δεκεμβρίου 2019	754	24.236	3.451	28.441
	Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1 Ιανουαρίου 2018	(396)	(18.783)	-	(19.179)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(16)	(2.424)	-	(2.440)
31 Δεκεμβρίου 2018	(413)	(21.207)	-	(21.619)
1 Ιανουαρίου 2019	(413)	(21.207)	-	(21.619)
Εξαγορά θυγατρικής	(281)	-	-	(281)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(35)	(2.424)	-	(2.459)
31 Δεκεμβρίου 2019	(728)	(23.630)	-	(24.358)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	27	3.030	1.985	5.042
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	26	606	3.451	4.083

Η προσθήκη στην υπεραξία της τρέχουσας χρήσης κατά € 2.299 χιλ. προκύπτει από την εξαγορά του 75,01% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ASA RECYCLE) με την καταβολή ποσού € 4.275 χιλ.. Ο προσδιορισμός της υπεραξίας προκύπτει ως εξής:

Τίμημα που καταβλήθηκε	4.275
Η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού:	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	169
Ενσώματα πάγια	4.145
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.422
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	123
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	(1.409)
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	(1.298)
Δάνεια μακροπρόθεσμα	(341)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(175)
	2.635
Μείον: μη ελέγχουσες συμμετοχές	659
Πλέον: υπεραξία	2.299
	4.275

Επιπρόσθετα προσθήκη στην υπεραξία της τρέχουσας χρήσης κατά € 619 χιλ. προκύπτει από την εξαγορά του υπόλοιπου 50% της εταιρείας ΕΠΑΔΥΜ. Η εταιρεία κατείχε το 50% της ΕΠΑΔΥΜ την οποία και είχε κατατάξει ως επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες. Την τρέχουσα χρήση η Εταιρεία εξαγόρασε το υπόλοιπο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΠΑΔΥΜ με την καταβολή ποσού € 2.125 χιλ.. Ο προσδιορισμός της υπεραξίας προκύπτει ως εξής:

Τίμημα που καταβλήθηκε	2.125
Η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού:	
Ενσώματα πάγια	18
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	39.819
	3.788
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(2.933)
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	(36.066)
Δάνεια βραχυπρόθεσμα & μακροπρόθεσμα	(1.613)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	3013
	1.506
Εύλογη αξία 50% ως επενδύσεις σε συγγενείς	619
Συν: υπεραξία	2.125

Η απομείωση της υπεραξίας στην τρέχουσα χρήση, αφορά κυρίως στον τομέα της Κατασκευής όπως περιγράφεται παρακάτω στον Έλεγχο απομείωσης Υπεραξίας και από εταιρεία του τομέα του Περιβάλλοντος με έδρα στη Γερμανία.

Εταιρικά στοιχεία

Λογισμικό	Σύνολο
-----------	--------

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	<u>και λοιπά</u>	
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2018	146	146
Προσθήκες	1	1
31 Δεκεμβρίου 2018	147	147
1 Ιανουαρίου 2019	147	147
Προσθήκες	13	13
31 Δεκεμβρίου 2019	159	159
	<u>Λογισμικό</u>	<u>Σύνολο</u>
	<u>και λοιπά</u>	
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2018	(135)	(135)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(5)	(5)
31 Δεκεμβρίου 2018	(140)	(140)
1 Ιανουαρίου 2019	(140)	(140)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(6)	(6)
31 Δεκεμβρίου 2019	(146)	(146)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	7	7
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	13	13

Δικαίωμα Παραχώρησης

Η Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco είχε έρθει σε συμφωνία με την Κυπριακή Κυβέρνηση για την ανάληψη του έργου ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ.

Το ποσό του συμβολαίου που αφορούσε την κατασκευή του έργου ανέρχεται περίπου σε € 43 εκ. Συμβατικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι και η λειτουργία του έργου από την Κοινοπραξία για το διάστημα των 10 ετών μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, με δικαίωμα χρέωσης υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου διαχείρισης. Η κατασκευαστική περίοδος του έργου ήταν 3 χρόνια (μέχρι Μάρτιο 2010), ενώ η περίοδος λειτουργίας θα διαρκέσει μέχρι τον Μάρτιο 2020. Σε σχέση με τον τρόπο που λογίζεται η συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία εφαρμόζει τις πρόνοιες της Διερμηνείας 12 “Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών”.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρη με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρη μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της 10 ετούς περιόδου διαχείρισης. Σύμφωνα με τις πρόνοιες αυτής της Ερμηνείας, η Κοινοπραξία αναγνώρισε τις πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες με αναφορά στο στάδιο ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών εργασιών και το δεύτερο μέρος της πληρωμής αναγνωρίστηκε ως άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Η απόσβεση του άυλου περιουσιακού στοιχείου ξεκίνησε εντός της χρήσης του 2010 με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της περιόδου διαχείρισης.

Την 21^η Μαΐου 2018, η Κοινοπραξία προχώρησε σε σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας αναφορικά με το εν λόγω έργο. Η Συμπληρωματική Συμφωνία προνοεί εκτροπή έως και 120.000 τόνων σύμμεικτων απορριμμάτων από την Επαρχία Λευκωσίας και δεν επηρεάζει την διάρκεια καθώς και την αξία του δικαιώματος παραχώρησης.

Υπεραξία

Η υπεραξία του ομίλου την 31.12.2018 ποσό 1,98 εκ προέχεται κυρίως από την εξαγορά της εταιρείας Loock, η οποία κατείχε την τεχνολογία για την ξερή αναερόβια χώνευση. Το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας ύψους € 462.162 αφορά κυρίως την εταιρεία ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ από την ενοποίησή της με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης μετά την απόκτηση του 60% από τη μητρική ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ το 2014.

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, κατά την διάρκεια της του έτους ο Όμιλος αναγνώρισε υπεραξία ύψους € 2.299 χιλ. μετά την εξαγορά του 75,01% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ASA RECYCLE) καθώς και € 619 χιλ. από την εξαγορά του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΠΑΔΥΜ ενώ παράλληλα προχώρησε σε πλήρη απομείωση της υπεραξίας της θυγατρικής εταιρείας Helector Germany, μετά της λύση αυτής (€ 1,45 εκατ.).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

7 Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

	Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	25.647	21.647
Προσθήκες	10.004	4.000
Πωλήσεις μεριδίου θυγατρικής	(2.928)	-
Μεταφορά από Συγγενείς (Σημείωση 8)	2.126	-
Στο τέλος της χρήσης	34.848	25.647

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019 οι προσθήκες ποσού € 10.004 χιλ. αφορούν την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στις θυγατρικές εταιρείες HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM, HELECTOR GERMANY GMBH και ΔΟΑΛ ΑΕ κατά ποσό ύψους € 1.500 χιλ., € 2.000 χιλ. και € 103 χιλ. αντίστοιχα, καθώς και την εξαγορά του 75,01% της εταιρείας ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ASA RECYCLE) και το 50% της εταιρείας ΕΠΑΔΥΜ ύψους € 4.275 χιλ., 2.125 χιλ. αντίστοιχα.

Οι μειώσεις ύψους € 2.928 χιλ., αφορούν την επιστροφή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ κατά ποσό € 2.300 χιλ., καθώς και τη πώληση της εταιρείας ΔΟΑΛ ΑΕ που είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση των θυγατρικών του ομίλου κατά ποσό € 628 χιλ..

Η μεταφορά από Συγγενείς εταιρείες ύψους € 2.126 χιλ. αφορά την μεταφορά του 50% της εταιρείας ΕΠΑΔΥΜ ύστερα από την εξαγορά του υπολοίπου 50% από την εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018 οι προσθήκες ποσού € 4.000 χιλ. αφορούν την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στις θυγατρικές εταιρείες HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM και Herhof GmbH κατά ποσό ύψους € 3.500 χιλ. και € 500 χιλ. αντίστοιχα.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2019	Ποσοστό συμμετοχής 2018
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	97,86%	97,86%
ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00%	65,00%
ΒΕΑΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMAL LTD)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF VERWALTUNGS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-ΚΥΒΑΡΟ	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	100,00%
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
ΥΛΕΚΤΟΡ ΔΟΟΕΛ ΣΚΟΡΠΕ	ΠΓΔΜ	100,00%	100,00%
ΔΟΑΛ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	0%	100,00%
Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60%	60%
ΕΔΑΔΥΜ ΜΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΠΑΔΥΜ ΜΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	50%
ΑΣΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75%	0%

Σημείωση: Η ΒΕΑΛ ΑΕ ενοποιείται με τη μέθοδο της Ολικής Ενοποίησης παρόλο που ο Όμιλος κατέχει το 50% καθώς ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας.

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	50,00%	50,00%	40,00%	40,00%	35,00%	35,00%
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	17.489	19.494	1.693	1.933	150	115
Κυκλοφορούν ενεργητικό	9.405	21.799	2.713	2.410	6.401	7.574
Σύνολο ενεργητικού	26.894	41.292	4.406	4.343	6.551	7.689
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.848	7.859	561	682	143	1.442
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.438	21.791	1.268	1.172	5.418	5.285
Σύνολο υποχρεώσεων	15.286	29.650	1.829	1.854	5.561	6.727
Ίδια κεφάλαια	11.608	11.642	2.578	2.489	990	961
Που αναλογούν σε:						
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.804	5.821	1.031	996	347	336

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πωλήσεις	16.453	16.179	3.305	3.502	7.438	8.058
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	2.767	3.486	889	1.006	27	83
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	-	-	2	(4)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης	2.767	3.486	889	1.006	29	80
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.383	1.743	356	402	10	29
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(1.400)	(3.500)	(320)	(320)	1	(1)

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες	5.158	5.330	866	1.109	(213)	376
Σύνολο (εκροών) / εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες	1.510	(323)	(22)	(50)	(47)	16
Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(13.133)	(2.000)	(897)	(935)	(10)	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	(6.465)	3.007	(52)	124	(269)	391

8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	5.567	4.841	5.473	5.473
Αύξηση κόστους συμμετοχής	98	-	98	-
Μερίδιο κέρδους / (ζημίας) (μετά από φόρους)	(155)	722	-	-
Λοιπές μεταβολές στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	333	5	-	-
Μεταφορά από / (σε) μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	(1)	-	-
Μεταφορά σε θυγατρικές	(1.506)	-	(2.126)	-
Στο τέλος της χρήσης	4.337	5.567	3.445	5.473

Η μεταφορά σε θυγατρικές αφορά την ΕΠΑΔΥΜ λόγω της εξαγοράς του υπολοίπου 50% του μετοχικού κεφαλαίου από τον Όμιλο.

Κατά την διάρκεια της προηγούμενης χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 € 1 χιλ. μεταφέρθηκε από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λόγω μείωσης της αρνητικής καθαρής θέσης συγγενών εταιρειών, οι οποίες ανήκουν 100% στον Όμιλο Ελλάκτωρ.

Οι συγγενείς επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2019	Ποσοστό συμμετοχής 2018
1	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	49,19%
2	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- EDL ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
3	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	32,32%	32,32%
4	ΕΛΛΑΚΤΟΡ VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	25,00%	25,00%
5	LEVA SHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	25,00%	25,00%
6	ΕΠΑΔΥΜ ΜΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	50,00%

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.522	8.522
Σύνολο ενεργητικού	8.555	8.534
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	24
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	33	40
Σύνολο υποχρεώσεων	57	64
Ίδια κεφάλαια	8.498	8.470

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	
	2019	2018
Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	8.470	8.511
Καθαρές (ζημίες) / κέρδη χρήσης	(42)	(42)
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	8.498	8.470
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ξία	50%	49%
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	4.249	4.166
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	4.249	4.166

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	
1-Ιαν	

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Καθαρές (ζημίες) / κέρδη χρήσης	(42)	(42)
Λοιπά Συνολικά Ζημίες χρήσης (μετά από φόρους)	70	-
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημίες) / κέρδη χρήσης	28	(42)

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2019	2018
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ξιών	(1.419)	109
Αναλογία Ομίλου στα:		
Καθαρά κέρδη χρήσης	(349)	10
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	(16)	5
Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη χρήσης	(364)	15

9 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Οι κοινές επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2019	Ποσοστό συμμετοχής 2018
	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ			
1	Π)	ΕΛΛΑΔΑ	40,39 %	40,39 %
2	Κ/ΞΙΑ ΔΕΤΕΑΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
3	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00 %	65,00 %
4	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	99,00 %	99,00 %
5	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
6	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00 %	60,00 %
7	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00 %	80,00 %
8	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00 %	70,00 %
9	Κ/ΞΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	29,00 %	29,00 %
11	ΚΕ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	15,23 %	15,23 %
12	ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC (ΕΜΑΚ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00 %	50,00 %
13	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΙΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΙΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ			
14	ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,85%	49,85%
15	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ-SPIDER ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	51,00%
16	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΙΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
17	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	49,00%	49,00%
	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ			
18	ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΙΓΝΑΤΙΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	0,00%	70,00%
19	JV AKTOR SA - HELECTOR SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	60,00%	60,00%
20	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΑΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
21	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
22	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒ (ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
23	Κ/ΞΙΑ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔ.ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-THALIS ES SA	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
24	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒ (ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
25	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΗΛΕΚΤΩΡ (ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	20,00%	20,00%
26	Κ/ΞΙΑ ΜΗΧ ΠΕΡ ΑΕ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ(ΕΛΛΗΝΙΚΟ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΥ ΠΡΑΝΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ ΗΛΕΚΤΩΡ			
27	ΑΕ-WATT ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
28	Κ/ΞΙΑ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔ.ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-THALIS ES SA	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
29	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00%	-
30	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - WATT ΑΕ ΧΥΤΑ ΤΕΜΠΛΟΝΙΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	52,00%	-

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας σε κοινοπραξίες που ενοποιήθηκαν με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης και περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.893	298
Κυκλοφορούν ενεργητικό	12.305	19.040

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	<u>14.199</u>	<u>19.338</u>
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	930	442
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>8.077</u>	<u>10.504</u>
	<u>9.007</u>	<u>10.946</u>
Καθαρή Θέση	<u>5.191</u>	<u>8.392</u>
Έσοδα	17.294	21.304
Έξοδα	<u>(15.372)</u>	<u>(17.609)</u>
Κέρδη μετά από φόρους	<u>1.923</u>	<u>3.695</u>

10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Στην αρχή της χρήσης (Πωλήσεις)	164	4.891	164	3.913
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	-	(4.605)	-	(3.631)
	<u>(40)</u>	<u>(122)</u>	<u>(40)</u>	<u>(118)</u>
Στο τέλος της χρήσης	<u>124</u>	<u>164</u>	<u>124</u>	<u>164</u>
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	124	164	124	164
	<u>124</u>	<u>164</u>	<u>124</u>	<u>164</u>

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Εξωτερικό (σε €)	124	164	124	164
	<u>124</u>	<u>164</u>	<u>124</u>	<u>164</u>

* Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9 το οποίο υιοθετήθηκε από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2018. Η επίπτωση από τις αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου, αναγνωρίστηκε απευθείας στην καθαρή θέση την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Η προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών συνολικών εισοδημάτων οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση εισηγμένων τίτλων.

11 Χρηματοδοτική συμβολή από το δημόσιο (ΕΛΔΠΧΑ 12)

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>
	<u>31-Δεκ-19</u>
Στην αρχή της χρήσης	39.435
Αύξηση απαιτήσεων	6.989

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μείωση απαιτήσεων	(10.797)
Αντιστροφή προεξόφλησης	3.030
Στο τέλος της χρήσης	38.658
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	28.689
Κυκλοφορούν ενεργητικό	9.968
	38.658

Στη «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)» περιλαμβάνεται Εγγυημένη Απαίτηση από την ΔΙΑΔΥΜΑ για το έργο της ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ.

Κατά την 31.12.2019 δεν υπήρχε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή σε καθυστέρηση.

12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Το ποσό των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, προέρχεται από τη Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	18	106
Σύνολο	18	106
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	750	2.250
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Η μητρική εταιρεία δεν διέθετε παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018.

13 Αποθέματα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Α' ύλες	-	44	-	-
Τελικά προϊόντα	620	480	-	-
Παραγωγή σε εξέλιξη	123	587	-	(0)
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	116	140	116	125
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	858	1.251	116	125

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στα έξοδα ανά κατηγορία ανέρχεται σε € 13.675 χιλ. (2018: € 9.114 χιλ.) και € 10.808 χιλ. (2018: € 6.342 χιλ.) για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα (Σημείωση 24).

14 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πελάτες	26.084	33.040	6.511	12.612
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης πελατών	(1.916)	(1.776)	(260)	(333)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	24.168	31.264	6.251	12.279

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Προκαταβολές	4.877	2.124	3.466	934
Μερίσματα εισπρακτέα (Σημείωση 33)	-	-	7.380	5.316
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 33)	8.406	7.534	23.817	7.924
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	-	154	139	455
Δημόσιο (παρακρατούμενοι φόροι και πρακαταβλητέοι φόροι, και ασφαλιστικοί οργανισμοί)	8.266	3.146	5.400	466
Απαιτήσεις από Κοινοπρακτικά Σχήματα	1.616	2.379	1.497	2.369
Λοιπές Απαιτήσεις	4.728	10.498	3.784	5.297
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	(2.561)	(2.467)	(2.547)	(2.446)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 33)	389	6.128	7.294	14.022
Σύνολο	49.890	60.761	56.479	46.616
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	8.935	3.917	8.860	3.894
	8.935	3.917	8.860	3.894
Σύνολο πελατών και λοιπών απαιτήσεων	58.825	64.677	65.340	50.510
Μη κυκλοφορούν ενεργητικά	6.048	8.523	21.344	8.796
Κυκλοφορούν ενεργητικά	52.778	56.154	43.996	41.714
	58.825	64.677	65.340	50.510

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στις σημειώσεις 2.3 και 2.22.

Οι σημαντικότερες ποσοτικές μεταβολές στα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και στις Συμβατικές υποχρεώσεις μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

	<u>Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία</u>	<u>Συμβατικές Υποχρεώσεις</u>
Νέες συμβάσεις	5.963	-
Τροποποιήσεις υφιστάμενων συμβάσεων	(158)	-
Χρονικές διαφορές	(786)	-

Σημαντικό υπόλοιπο πελατών (περίπου € 20 εκ.) αφορούν το Ελληνικό και Κυπριακό δημόσιο. Οι απαιτήσεις από τους εν λόγω δημόσιους φορείς είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης και ως εκ τούτου η Διοίκηση εκτιμά πως δεν υπάρχει σημαντικός πιστωτικός κίνδυνος.

Στις λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας συμπεριλαμβάνεται δάνειο προς τρίτους ονομαστικής αξίας € 2.000 χιλ. και € 2.000 χιλ. αντίστοιχα (2018: € 5.850 χιλ. και € 2.000 χιλ. αντίστοιχα).

Η ενηλικίωση αυτών των απαιτήσεων από πελάτες παρατίθεται παρακάτω:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	14.745	19.693	3.516	8.840
Είναι σε καθυστέρηση:				
3 - 6 μήνες	2.673	4.315	162	1.186
6 μήνες - 1 έτος	1.525	861	664	338
Πάνω από 1 έτος	7.573	8.171	2.169	2.248
	26.516	33.040	6.511	12.612
Μείον προβλέψεις απομείωσης	(1.916)	(1.776)	(260)	(333)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	24.601	31.264	6.252	12.279

Το σύνολο των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις είναι ως εξής:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-19</u>	<u>31-Δεκ-18</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	4.243	3.535	2.779	2.065
Πρόβλεψη απομείωσης	188	2.336	101	2.336

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(73)	(1.621)	(73)	(1.621)
Προεξόφληση	119	(7)	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	4.477	4.243	2.807	2.779

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες / χρεώστες.

Η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις σε μορφή ακινήτων έναντι απαιτήσεων ποσού € 3.292 χιλ. (2018: € 3.191 χιλ.).

15 Δεσμευμένες καταθέσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.430	-	-	-
Σύνολο	3.430	-	-	-

Οι Δεσμευμένες καταθέσεις είναι σε ευρώ και αφορούν αποθεματικούς λογαριασμούς για κάλυψη μελλοντικών υποχρεώσεων όπως ορίζει Σύμβαση Παραχώρησης.

16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Διαθέσιμα στο ταμείο	55	49	17	18
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	27.210	47.352	10.793	23.932
Καταθέσεις προθεσμίας	91	1	-	-
Σύνολο	27.357	47.402	10.810	23.950

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P) την 31.12.2019 και 31.12.2018.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	2019	2018
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
A+	7,38%	10,62%
AA-	4,27%	16,33%
B+	-	0,02%
B	86,00%	-
B-	0,79%	72,38%
BBB	0,35%	-
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	1,21%	0,65%
	100,00%	100,00%

	Εταιρικά στοιχεία	
	2019	2018
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
A+	18,67%	21,02%
AA-	10,80%	5,31%
B	69,43%	-
B-	1,02%	73,60%

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

BBB	0,08%	0,00%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	-	0,07%
	100,00%	100,00%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2019, ποσοστό περίπου 86,79% (31.12.2018: 73,02%) είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια, κλπ) προς στον Όμιλο. Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση.

17 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

Ενοποιημένα στοιχεία

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
1 Ιανουαρίου 2019	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2019	196.722	2.010	5.216	7.226

Εταιρικά στοιχεία

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
1 Ιανουαρίου 2019	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2019	196.722	2.010	5.216	7.226

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 196.722 μετοχές (2018: 196.722 μετοχές) με ονομαστική αξία € 10,22 για κάθε μετοχή (2018: € 10,22 για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

18 Λοιπά αποθεματικά

Ενοποιημένα στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικά Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε έλλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποθεματικό Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / ζημιών	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	1.708	4.106	291	(108)	-	(89)	586	(72)	6.422
Αναξινόμητη	-	-	-	108	(108)	-	-	-	-
1 Ιανουαρίου 2019	1.708	4.106	291	-	(108)	(89)	586	(72)	6.422
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	137	-	-	137
Μεταφορά από / (σε) αποτελέσματα εις νέον	74	-	-	-	54	-	-	-	128
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	-	(122)	-	-	-	(122)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	-	157	-	157
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	-	(23)	(23)
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2018	1.782	4.106	291	-	(176)	48	743	(94)	6.700
1 Ιανουαρίου 2019	1.782	4.106	291	-	(176)	48	743	(94)	6.700
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	32	-	-	32
Μεταφορά στα αποτελέσματα εις νέον	(0)	-	-	-	-	135	-	-	134
Μεταβολή αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	(40)	-	-	-	(40)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	-	88	-	88
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	-	(9)	(9)
31 Δεκεμβρίου 2019	1.782	4.106	291	-	(216)	215	831	(102)	6.905

Όλα τα ποσά είναι σε *χιλιάδες €*, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εταιρικά στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό χρημ/ών περιουσιακών στοιχείων σε έδρα αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / ζημιών	Σύνολο
	526	4.106	227	(98)	-	(14)	(58)	4.689
1 Ιανουαρίου 2018	-	-	-	98	(98)	-	-	-
Επιδόραση ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018 Αναεξινόμηση	526	4.106	227	-	(98)	(14)	(58)	4.689
1 Ιανουαρίου 2018	-	-	-	-	-	132	-	132
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	41	-	-	41
Μεταφορά στα αποτελέσματα εις νέον	-	-	-	-	(118)	-	-	(118)
Μεταβολή αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	1	1
Λοιπά	-	-	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2018	526	4.106	227	-	(175)	118	(69)	4.733
1 Ιανουαρίου 2018	526	4.106	227	-	(175)	118	(69)	4.733
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	47	-	47
Μεταβολή αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	(40)	-	-	(40)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	3	3
31 Δεκεμβρίου 2019	526	4.106	227	-	(215)	165	(66)	4.743

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 του κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν (αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά) με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

19 Δάνεια

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	19.457	750	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	3.710	2.100	1.599	-
Ομολογιακό Δάνειο	3.000	-	3.000	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	26.167	2.850	4.599	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1	2	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	7.624	2.007	2.226	-
Ομολογιακό δάνειο	500	40	500	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.923	333	1.103	-
Από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 33 (κ))	-	-	-	1.926
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	10.049	2.382	3.829	1.926
Σύνολο δανείων	36.215	5.232	8.428	1.926

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι 3,32% (2018: 0,82%) για τραπεζικά δάνεια, ενώ της Εταιρείας τη τρέχουσα χρήση είναι 3,51% (2018: 4,69%).

Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2018:€ 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας. Σημειώνουμε ότι οι εν λόγω προσημειώσεις έχουν εγγραφεί για εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων, οι οποίες είχαν πλήρως εξοφληθεί την 31/12/2019 και εκκρεμεί μέχρι σήμερα η άρση των προσημειώσεων .

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο αλλαγών των επιτοκίων των τραπεζικών δανείων και οι συμβατικές ημερομηνίες επανακαθορισμού των επιτοκίων έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Σταθερού Επιτοκίου	Κομινόμενο επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο	Σταθερού Επιτοκίου	Κομινόμενο επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2019						
Σύνολο δανείων	25.938	9.527	35.465	2.702	5.726	8.428
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	750	-	750	-	-	-
	26.688	9.527	36.215	-	5.726	8.428
31 Δεκεμβρίου 2018						
Σύνολο δανείων	1.164	1.818	2.982	-	1.926	1.926
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	2.250	-	2.250	-	-	-
	3.414	1.818	5.232	-	1.926	1.926

Το σύνολο των δανείων είναι σε Ευρώ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η λήξη των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων έχει ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μεταξύ 1 και 2 ετών	3.459	750	1.616	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	9.600	1.369	1.983	-
Πάνω από 5 έτη	13.108	731	1.000	-
	26.167	2.850	4.599	-

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα				
Μέχρι 1 έτος	2.173	453	1.213	-
Από 1 έως 5 έτη	3.452	1.664	1.675	-
Περισσότερα από 5 έτη	661	840	-	-
Σύνολο	6.286	2.956	2.888	-
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(653)	(523)	(186)	-
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.633	2.433	2.702	-

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύονται παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μέχρι 1 έτος	1.923	333
Από 1 έως 5 έτη	3.125	1.369
Περισσότερα από 5 έτη	585	732
Σύνολο	5.633	2.434

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις οδήγησε σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου (σημείωση 2.3). Η επίδραση στα στοιχεία δανεισμού του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω.

	31.12.2018	ΔΠΧΑ 16	01.01.2019
	Δημοσιευμένα στοιχεία	Προσαρμογές	Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	2.850	2.846	5.696
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	2.382	1.308	3.690

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προμηθευτές	6.600	5.935	4.383	4.329
Δεδουλευμένοι τόκοι	1	21	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα	756	829	335	445
Προκαταβολές πελατών	908	543	1.190	128
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	648	497	138	277
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	2.371	2.756	1.247	1.906
Υποχρεώσεις προς Κοινοπρακτικά Σχήματα	1.081	1.369	88	97
Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια	-	-	-	-
Υπεργολάβοι	565	707	554	704
Λοιπές υποχρεώσεις	5.054	5.497	1.131	1.183
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 33)	745	636	2.080	2.081
Σύνολο	18.728	18.790	11.148	11.150
Μακροπρόθεσμες	740	2.337	-	-
Βραχυπρόθεσμες	17.988	16.453	11.148	11.150
Σύνολο	18.728	18.790	11.148	11.150

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι σε Ευρώ.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

21 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	3.172	4.288	-	-
	3.172	4.288	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	(0)	1.927	2.266	2.364
	(0)	1.927	2.266	2.364
	3.172	2.361	(2.266)	(2.364)

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	2.361	1.040	(2.364)	(3.570)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων (Σημειώσεις 29)	(789)	1.342	96	1.205
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	2	(21)	2	1
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	1.595	-	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	3.172	2.361	(2.266)	(2.364)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

**Ενοποιημένα στοιχεία
 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:**

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	2.843	1.386	60	4.290
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(73)	(25)	7	(91)
31 Δεκεμβρίου 2018	2.770	1.361	67	4.198
1 Ιανουαρίου 2019	2.770	1.361	67	4.198
(Πίστωση) / χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(792)	(202)	7	(987)
Εξαγορά θυγατρικής	1.556	-	105	1.660
31 Δεκεμβρίου 2019	3.534	1.159	179	4.871

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Κατασκευα- στικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	-	578	371	853	12	1.435	3.249
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	(553)	10	-	-	(890)	(1.434)
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	21	-	21
31 Δεκεμβρίου 2018	-	25	381	853	33	545	1.836
1 Ιανουαρίου 2019	-	25	381	853	33	545	1.836
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(250)	(26)	305	-	-	(227)	(198)
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	30	(0)	-	-	-	35	65
31 Δεκεμβρίου 2019	(219)	(1)	686	853	30	353	1.701

**Εταιρικά στοιχεία
 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:**

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	7	1.391	1.398
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	6	(25)	(19)
31 Δεκεμβρίου 2018	12	1.366	1.379
1 Ιανουαρίου 2019	12	1.366	1.379
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1	(202)	(201)
31 Δεκεμβρίου 2019	13	1.164	1.177

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Απομείωση συμμετοχών	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευ- αστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	2.809	336	853	24	945	4.967
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(108)	(326)	-	-	(789)	(1.223)
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(1)	-	(1)
31 Δεκεμβρίου 2018	2.701	10	853	23	156	3.743
1 Ιανουαρίου 2019	2.701	10	853	23	156	3.743
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(276)	(1)	-	-	(20)	(297)
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(2)	-	(2)
31 Δεκεμβρίου 2019	2.425	9	853	21	136	3.443

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά φορολογικών ζημιών, εφόσον είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού οικονομικού οφέλους λόγω μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

22 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υποχρεώσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	681	538	392	371
Σύνολο	681	538	392	371

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρεώσεις / (πιστώσεις) στα αποτελέσματα (Σημείωση 28)				
Συνταξιοδοτικές παροχές	118	138	81	94
Σύνολο	118	138	81	94

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	681	538	392	371
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	681	538	392	371

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	68	86	48	49
Χρηματοοικονομικό κόστος	8	7	6	5
Κόστος προϋπηρεσίας	42	-	25	-
Ζημιές από περικοπές	(0)	45	2	40
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 28)	118	138	81	94

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο έναρξης	538	453	371	335
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	99	-	-	-
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(83)	(80)	(56)	(69)
Αναλογιστικές ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση	9	27	(5)	11
Συνολικού Εισοδήματος	118	138	81	94
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα (Σημ.28)	118	138	81	94
Υπόλοιπο τέλους	681	538	392	371

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,90%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,70%	1,75%

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 16,88 έτη και για τα στοιχεία της Εταιρείας 16,28 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μέχρι 1 έτος	13	1	10	1
Μεταξύ 1 και 2 ετών	4	11	-	11
Μεταξύ 2 και 5 ετών	39	5	37	-
Πάνω από 5 έτη	577	585	407	488
Σύνολο	633	602	454	500

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-6,10%	6,10%	0,50%	-8,50%	8,50%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	6,07%	-6,07%	0,50%	8,38%	-8,38%

Αναλογιστικές ζημίες που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Ζημίες από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές (Κέρδη) / Ζημίες από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	16	-	-	-
Εμπειρία (κέρδη)/ζημίες	(5)	16	(5)	-
Σύνολο	9	27	(5)	11

23 Επιχορηγήσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	7.454	8.301	0	90
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	83	-	-	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα (Σημείωση 25)	(771)	(847)	-	(90)
Στο τέλος της χρήσης	6.766	7.454	-	0

Από το σύνολο των επιχορηγήσεων του Ομίλου:

- Το αναπόσβεστο ποσό των € 5.406 χιλ. (2018: € 5.986 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- Το αναπόσβεστο ποσό των € 943 χιλ. (2018: € 1.064 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτμο (1,2 MW)». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- Το αναπόσβεστο ποσό των € 347 χιλ. (2018: € 404 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ από την Περιφέρεια Θεσσαλίας για το έργο «Ίδρυση μονάδας επεξεργασίας ιατρικών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αποβλήτων στη Β ΒΙΠΕ Βόλου Ν. Μαγνησίας». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 50% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

- iv) Η εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής αφορά επιχορήγηση της ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΑΗΤΩΝ (ASA RECYCLE) το αναπόσβεστο υπόλοιπο της οποίας ανερχόταν κατά την 31.12.2018 στο ποσό των € 83 χιλ., ημερομηνία εξαγοράς της εταιρείας. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο της ανωτέρω επιχορήγησης ανερχόταν σε € 70 χιλ. κατά την 31.12.2019.

24 Προβλέψεις

Ενοποιημένα στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Αποκατάσταση περιβάλλοντος	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	291	79	788	7.082	8.240
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-	3	-	444	447
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	-	(165)	(613)	(778)
31 Δεκεμβρίου 2018	291	82	623	6.914	7.910
1 Ιανουαρίου 2019	291	82	623	6.914	7.910
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-	3	-	1.838	1.841
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(209)	-	(533)	(146)	(888)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	-	-	(371)	(371)
31 Δεκεμβρίου 2019	82	85	90	8.234	8.491

Εταιρικά στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	291	424	6.293	7.008
31 Δεκεμβρίου 2018	291	424	6.293	7.008
1 Ιανουαρίου 2019	291	424	6.293	7.008
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(209)	(233)	-	(442)
31 Δεκεμβρίου 2019	82	191	6.293	6.566

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μακροπρόθεσμες	2.198	1.535	191	633
Βραχυπρόθεσμες	6.293	6.375	6.375	6.375
Σύνολο	8.491	7.910	6.566	7.008

Οι προβλέψεις καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιπά έσοδα	1.099	282	(442)	-
Χρηματοοικονομικό κόστος	(517)	(613)	-	-
	581	(330)	(442)	-

α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το συνολικό ποσό της σχηματισθείσας πρόβλεψης αφορά αγωγές τρίτων κατά της Εταιρείας. Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου. Η διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2019.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία πέραν των ως άνω νομικών υποθέσεων, έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε Ελλάδα και Κύπρο για απαιτήσεις τις οποίες η Νομική Υπηρεσία θεωρεί ότι είναι πλήρως ανακτήσιμες.

β) Αποκατάσταση περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την ΥΑ 1726/2003 Αρθ. 9 παρ. 4, οι Εταιρείες που εκμεταλλεύονται αιολικά πάρκα, θα πρέπει με τη λήξη λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις και να αποκαταστήσει το τοπίο στην αρχική του μορφή.

Ο Όμιλος, για τα αιολικά πάρκα που εκμεταλλεύεται, μέσω της θυγατρικής «Αειφορική Δωδεκανήσου ΜΑΕ» έχει προσδιορίσει πρόβλεψη κόστους απομάκρυνσης του εξοπλισμού και αποκατάστασης του χώρου. Η πρόβλεψη έχει υπολογιστεί ως η παρούσα αξία των εξόδων που θα πραγματοποιηθούν για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Τα συνολικά μελλοντικά έξοδα που θα πραγματοποιηθούν εκτιμήθηκαν από τη διοίκηση του Ομίλου σε € 141 χιλ. Ποσό € 3 χιλ. περίπου αναγνωρίστηκε στην χρήση 2019 (2018: € 3 χιλ.) ως χρηματοοικονομικό κόστος (Σημείωση 26).

γ) Λοιπές προβλέψεις

Στο υπόλοιπο των Λοιπών Προβλέψεων, ύψους € 8.234 χιλ., περιλαμβάνονται προβλέψεις που αφορούν κυρίως την κάλυψη ενδεχομένων νομικών και άλλων κινδύνων καθώς και προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

25 Έξοδα ανά κατηγορία

Ενοποιημένα στοιχεία

		1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			
	Σημ.	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	28	19.436	69	1.305	20.810
Αναλώσεις αποθεμάτων	13	13.541	2	132	13.675
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	6.593	-	76	6.670
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.348	-	111	2.459
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.376	1-	23	1.401
Ενοίκια μισθώσεων		2.477	15	279	2.771
Αμοιβές υπεργολάβων		4.924	1.419	1.137	7.480
Αμοιβές τρίτων		7.111	610	1.759	9.480
Λοιπά		17.108	227	3.671	21.006
Σύνολο		74.914	2.344	8.492	85.750

		1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			
	Σημ.	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	28	16.045	69	1.066	17.180
Αναλώσεις Αποθεμάτων	13	9.082	2	30	9.114
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	4.906	-	5	4.911
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.344	-	96	2.440
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.387	0	26	1.414
Ενοίκια μισθώσεων		2.778	18	178	2.974
Αμοιβές υπεργολάβων		8.080	1.581	630	10.291
Αμοιβές τρίτων		8.171	437	1.324	9.933
Λοιπά		13.010	256	3.535	16.801
Σύνολο		65.803	2.364	6.889	75.056

Εταιρικά στοιχεία

		1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			
	Σημ.	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	28	6.686	69	800	7.556
Αναλώσεις Αποθεμάτων	13	10.749	2	57	10.808
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	1.349	-	26	1.375
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	6	-	-	6
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		341	1-	2	344
Ενοίκια μισθώσεων		1.929	15	256	2.200
Αμοιβές υπεργολάβων		3.551	1.415	1.137	6.102
Αμοιβές τρίτων		4.039	610	859	5.508
Λοιπά		2.767	191	1.256	4.215
Σύνολο		31.418	2.304	4.393	38.115

		1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			
	Σημ.	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	28	7.610	69	666	8.346
Αναλώσεις Αποθεμάτων	13	6.340	2	-	6.342
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	787	-	-	787
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	5	-	-	5
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		336	0	5	340
Ενοίκια μισθώσεων		2.234	18	143	2.395
Αμοιβές υπεργολάβων		6.100	1.578	630	8.308
Αμοιβές τρίτων		5.929	437	746	7.113
Λοιπά		2.836	187	835	3.858
Σύνολο		32.178	2.292	3.025	37.494

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

26 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές)

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιπά Έσοδα				
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων (πλην μερισμάτων)	247	163	456	701
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων (Σημ. 23)	771	847	-	90
Ενοίκια	399	260	392	266
Λοιπά	(31)	319	42	11
Σύνολο Λοιπά Έσοδα	1.386	1.589	891	1.068
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)				
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση Θυγατρικών	9	0	(565)	0
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ή διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων	(55)	(278)	(7)	23
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ή διαγραφή άυλων παγίων στοιχείων	(1.453)	-	-	-
Έκτακτα ανόργανα έσοδα	255	-	-	-
Έκτακτα ανόργανα (έξοδα)	(162)	-	(74)	-
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	611	-	471	-
(Έξοδα) προηγούμενων χρήσεων	(1.246)	-	(418)	-
Προβλέψεις απομείωσης πελατών (-)	(87)	(2.336)	(101)	(2.336)
Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων (-)	(101)	-	-	-
Διαγραφές απαιτήσεων (-)	(127)	-	-	-
Λοιπά	(1.848)	756	106	(1.007)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)	(4.204)	(1.858)	(588)	(3.320)
Σύνολο	(2.819)	(269)	303	(2.252)

27 Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Έξοδα τόκων				
- Τραπεζικά δάνεια	(1.016)	(166)	(201)	(101)
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(294)	(137)	(160)	-
- Χρηματοοικονομικό κόστος για αποκατάσταση περιβάλλοντος (Σημείωση 24)	(3)	(3)	-	-
- Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(575)	(722)	(554)	(709)
- Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(184)	(113)	(68)	(29)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(2.072)	(1.141)	(982)	(839)
Έσοδα τόκων	725	1.421	1.016	1.233
Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής	1.763	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	2.488	1.421	1.016	1.233
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	416	280	34	394

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

28 Παροχές σε εργαζομένους

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός από τον αριθμό των εργαζομένων.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μισθοί και ημερομίσθια	16.449	13.475	5.798	6.319
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	3.958	3.237	1.621	1.819
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 22)	118	138	81	94
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	284	330	56	114
Σύνολο	20.810	17.180	7.556	8.346
Αριθμός εργαζομένων	910	785	390	450

29 Φόρος εισοδήματος

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Φόρος χρήσης	1.585	4.885	121	3.679
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 21)	(789)	1.342	96	1.205
Σύνολο	797	6.227	217	4.884

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του.

Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι χρήσεις έως και το 2013 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των κοινών επιχειρήσεων που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 31.

Σύμφωνα με τον νόμο Ν. 4646/2019 ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα μειώθηκε σε 24% από τη χρήση 2019 και εφεξής.

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που επιβάλλεται στα κέρδη της μητρικής Εταιρείας, επί των κερδών των ενοποιημένων εταιρειών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(1.189)	14.848	9.912	13.770
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη της μητρικής (24%)	(285)	4.306	2.379	3.993
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(150)	(242)	(50)	432
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(107)	(50)	(2.106)	(1.317)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	238	392	88	1.643
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(551)	-	46	-
Λοιποί φόροι	198	-	(232)	19
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	-	-	88	-
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	2.189	1.136	-	107
Διαφορά Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος με Φόρο εισοδήματος που είχε αναγνωριστεί στην προηγούμενη χρήση	7	(6)	-	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	(741)	693	4	6
Φόρος εισοδήματος	797	6.227	217	4.884

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου για το 2019 είναι 67,07% (2018: 41,94%).

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

Ενοποιημένα στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	32	-	32	137	-	137
Μεταβολή εύλογης αξίας Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(40)	-	(40)	(122)	-	(122)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	88	-	88	157	-	157
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	(9)	1	(8)	(27)	20	(7)
	71	1	72	145	20	165

Εταιρικά στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	47	-	47	132	-	132
Μεταβολή εύλογης αξίας Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(40)	-	(40)	(118)	-	(118)
Αναλογιστικά ζημίες	5	(2)	3	(11)	-	(11)
	13	(2)	11	2	-	2

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

30 Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Κέρδη προ φόρων	(1.189)	14.848	9.912	13.770
<i>Προσαρμογές για:</i>				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	5	6.669	4.911	1.375
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	2.459	2.440	6
Ζημιές από την πώληση και διαγραφή λοιπών ενσώματων παγίων στοιχείων (Κέρδη) / ζημιές από πώληση άυλων παγίων στοιχείων	26	55	278	7
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση θυγατρικών		1.453		(23)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	23	(9)	565	-
Έσοδα τόκων	27	(771)	(847)	-
Έσοδα από μερίσματα		(2.488)	(1.421)	(90)
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους		(15)	-	(1.233)
Λοιπές προβλέψεις	24	(146)	(3.815)	(8.525)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης		728	3.484	(209)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	27	143	82	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων (Κέρδη) / Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις	8	2.072	1.141	21
		315	-	982
		155	(722)	-
		9.430	20.379	3.219
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				9.714
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		393	(470)	9
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		(3.306)	(2.074)	(2.084)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων		6.044	5.582	2.035
(Αύξηση) / μείωση Χρηματοδοτικής Συμβολή από Δημόσιο (IFRIC 12)		3.807	-	-
		6.938	3.038	(40)
				(9.243)
Καθαρές ταμειακές ροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		16.368	23.417	3.179
				471

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

31 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει από τρίτους (ο Όμιλος είναι μισθωτής) ακίνητα, μεταφορικά μέσα και μηχανολογικό εξοπλισμό. Οι μισθώσεις έχουν διαφορετικούς όρους, ρήτρες και δικαιώματα ανανέωσης. Κατά την ανανέωση οι όροι των μισθώσεων επαναδιαπραγματεύονται.

Τα παρακάτω ποσά για τη χρήση 2018 αφορούσαν σε δεσμεύσεις των θυγατρικών του Ομίλου για τις παραπάνω λειτουργικές μισθώσεις. Από την 1η Ιανουαρίου 2019, ο όμιλος έχει αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης για αυτές τις μισθώσεις, εκτός από βραχυπρόθεσμες και χαμηλής αξίας μισθώσεις (σημείωση 2.3, 6).

Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις:	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Έως 1 έτος	-	1.636	-	1.595
Από 1-5 έτη	-	3.821	-	3.764
Περισσότερα από 5 έτη	-	16	-	16
	0	5.472	0	5.375

32 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί στην εταιρεία θεωρούνται επαρκής.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι χρήσεις έως και το 2013 θεωρούνται παραγεγραμμένες. Για την κλειόμενη χρήση 2019 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται κατωτέρω. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε € 90 χιλ. και η μητρική Εταιρεία σε € 191 χιλ. (Σημείωση 23). Η μητρική εταιρεία Ηλέκτωρ (εξαιρουμένων των Κοινών Επιχειρήσεων, για τις οποίες οι ανέλεγκτες χρήσεις παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα) ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2018 έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Θυγατρικές

Επωνυμία	Χρήσεις με Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης* & Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΟΝΟΠΡΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2014-2018*, 2019
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	2014-2015*, 2016-2019
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	2014-2018*, 2019
ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	2014-2018*, 2019
ΒΕΑΛ ΑΕ	2014-2018*, 2019
ΔΟΑΛ Α.Ε	2014-2015*, 2016-2019
ΕΔΑΔΥΜ ΜΑΕ	2014-2018*, 2019
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΟΝΟΠΡΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΕ	2014-2019
HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMALX LTD)	2003-2019
HELECTOR GERMANY GMBH	2005-2019
HERHOF GMBH	2006-2019
HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM	2015-2019
HERHOF VERWALTUNGS GMBH	2015-2019
ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO	2007-2019
HELECTOR BULGARIA LTD	2010-2019
ΥLECTOR DOOEL SKOPJE	2010-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	2013-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	2013-2019
ΕΠΑΔΥΜ ΜΑΕ	2014, 2015-2018*, 2019
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΑΗΤΩΝ ΑΕ - ASA	
RECYCLE	2014-2019

Συγγενείς

Επωνυμία	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	2014-2015*, 2016-2019
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-EDL ΕΠΕ	2014-2019
ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	2014-2019
ELLAKTOR VENTURES LTD	2011-2019
LEVA SHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	-

Κοινοπραξίες

Επωνυμία	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΔΕΤΕΑΛΑ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ)	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ BILFINGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	2014-2019
ΚΕ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2014-2019
ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC (ΕΜΑΚ)	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ-SPIDER ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2014-2019
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	2014-2019

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

 JV AKTOR SA - HELECTOR SA
 Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ
 Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.

 -
 2014-2019
 2019

*Σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις για τις αντίστοιχες χρήσεις.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λουπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

(δ) Με την από 18.3.2019 ενδιάμεση ομόφωνη απόφαση του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus Ltd αθωώθηκε για τις κατηγορίες που σχετίζονταν με την ανάθεση της σύμβασης διαχείρισης απορριμμάτων του εργοστασίου στη Λάρνακα, ενώ με την από 7.2.2020 απόφαση του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus κρίθηκε ένοχη για άλλες κατηγορίες που τις είχαν απαγγελθεί. Με την από 11.3.2020 απόφασή του το Δικαστήριο της επέβαλε χρηματική ποινή ύψους € 183 χιλ. Στη συνέχεια, η Helector Cyprus άσκησε νομίμως την υπ' αριθμ. 34/2020 έφεση κατά της προαναφερόμενης καταδικαστικής απόφασης, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμεί

33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	6.857	8.276	15.427	12.656
- Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	13.342	10.719
Πωλήσεις	-	-	12.622	9.999
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	459	587
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	170	133
Ενσώματα ή Άυλα πάγια	-	-	91	-
- Πωλήσεις προς συγγενείς	-	6.725	-	517
Πωλήσεις	-	6.332	-	128
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	392	-	389
- Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.581	1.552	2.084	1.419
Πωλήσεις	2.293	1.374	1.959	1.261
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	134	171	126	159
Χρηματοοικονομικά έσοδα	154	7	-	-
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.766	2.405	3.862	1.361
- Αγορές από θυγατρικές	-	-	3.862	1.361
Κόστος πωληθέντων	-	-	3.759	1.093
Έξοδα διοίκησης	-	-	1	2
Λοιπά έξοδα εκμετάλ.	-	-	-	195
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	102	72
- Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.766	2.405	-	-
Κόστος πωληθέντων	2.636	2.355	-	-
Έξοδα διοίκησης	43	51	-	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα	61	-	-	-
Ενσώματα ή Άυλα πάγια	26	-	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

γ)	Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	713	408	713	373
δ)	Έσοδα από μερίσματα	-	-	8.525	4.369
		Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
ε)	Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Απαιτήσεις)	389	6.128	7.294	14.022
	- Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	7.215	13.983
	Πελάτες	-	-	5.303	5.192
	Λοιπές απαιτήσεις	-	-	1.912	8.791
	- Απαιτήσεις από συγγενείς	-	1.010	79	40
	Πελάτες	-	1.010	79	40
	- Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	389	5.117	-	-
	Πελάτες	376	38	-	-
	Λοιπές απαιτήσεις	14	5.079	-	-
στ)	Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Υποχρεώσεις)	727	618	2.080	2.081
	- Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	2.080	2.081
	Προμηθευτές	-	-	249	400
	Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	1.831	1.680
	- Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	727	618	-	-
	Προμηθευτές	120	202	-	-
	Λοιπές υποχρεώσεις	607	416	-	-
ζ)	Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	18	18	-	-
η)	Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	7.380	5.316

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη.

Τα οφειλόμενα και εισπρακτέα ποσά προς και από τα συνδεδεμένα μέρη, είναι χωρίς εγγυήσεις, δεν έχουν συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής και είναι άτοκα.

ι) Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	7.534	7.193	7.924	15.307
Χρηματοδοτήσεις κατά την διάρκεια της χρήσης	8.000	160	16.079	320
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	143	225	838	346
Αποπληρωμές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-43	(1.025)	(8.049)
Αναταξινόμηση δανείου προς συνδ. μέρος σε δάνειο προς θυγατρική	(7.271)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	8.406	7.534	23.817	7.924

κ) Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	-	-	1.926	1.854
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	57	72

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αποπληρωμές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	(1.983)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	-	-	-0	1.926

Τα ανωτέρω εισπρακτέα ποσά θεωρούνται ασφαλούς εισπράξεως και για το λόγο αυτό δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης τους.

34 Λοιπές σημειώσεις

1. Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2018: € 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας. Σημειώνουμε ότι οι εν λόγω προσημειώσεις έχουν εγγραφεί για εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων, οι οποίες είχαν πλήρως εξοφληθεί την 31/12/2019 και εκκρεμεί μέχρι σήμερα η άρση των προσημειώσεων.
2. Οι αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2019 ανέρχονται σε ποσό € 228 χιλ. (2018: € 204 χιλ), σε ποσό € 80 χιλ. (2018: € 62 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό € 27 χιλ. (2018: € 22 χιλ.) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2019, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό € 197 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό € 55 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό € 24 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

3. Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2019, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό € 146 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό € 30 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και € 8 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.
4. Με βάση την απόφαση του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018 στις 28/06/2018 επιδικάστηκε υπέρ της Εταιρείας το ποσό € 5,8 εκ για υπερσυμβατικές εργασίες παρελθόντων ετών στο έργο ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ. Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε στην γραμμή «Πωλήσεις» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της προηγούμενης περιόδου 2018

Πρόσθετα στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	6.909	20.350	11.260	14.078
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	6.909	20.350	11.260	14.078
A. Προσδιορισμός Λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	(1.189)	14.848	9.912	13.770
Κέρδη προ φόρων	(416)	(280)	(34)	(394)
26 πλέον: Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα πλέον: Κέρδη/(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις και ΚΕ	155	(722)	-	-
8 πλέον: Αποσβέσεις (Σημ. 5,6,22)	8.357	6.504	1.381	703
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	6.909	20.350	11.260	14.078
B. Προσδιορισμός αναπροσαρμοσμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων,				

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)				
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	6.909	20.350	11.260	14.078
Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	6.909	20.350	11.260	14.078

4.1 Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

- Με την από 7/2/2020 απόφαση του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus κρίθηκε ένοχη ως προς τα αδικήματα της κατάρτισης και κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου, της κατάρτισης ψευδών λογαριασμών με σκοπό την καταδολίευση, της συνωμοσίας προς καταδολίευση και της ενεργούς δωροδοκίας δημόσιων αξιωματούχων προς επίσπευση πληρωμής των νόμιμων οφειλόμενων αμοιβών που εκκρεμούσαν Υπενθυμίζεται ότι είχε προηγηθεί η, από 18.3.2019, ενδιάμεση ομόφωνη απόφαση του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, η Helector Cyprus Ltd αθωώθηκε για τις κατηγορίες που σχετιζόντουσαν με την ανάθεση της σύμβασης διαχείρισης απορριμμάτων του εργοστασίου στη Λάρνακα. Με την από 11.03.2020 απόφασή του το Δικαστήριο της επέβαλε χρηματική ποινή ύψους € 183 χιλ.. Στη συνέχεια, η Helector Cyprus άσκησε νομίμως την υπ' αριθμ. 34/2020 έφεση κατά της προαναφερόμενης καταδικαστικής απόφασης, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμεί. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία κατά τα τελευταία δύο έτη έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των δομών και των μηχανισμών Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης υιοθετώντας τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, ενισχύοντας τις ασφαλιστικές δικλίδες διαφάνειας και ελέγχου. Μετά την 1/1/2020 υπεγράφησαν οι κάτωθι (κυριότερες) συμβάσεις:
 - Υπογραφή σύμβασης (Μάρτιος 2020) για το έργο «Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης» διάρκειας 6 μηνών και με μονομερές δικαίωμα παράτασης για άλλους 6 μήνες συνολικού προϋπολογισμού € 10,8 εκατ.
 - Υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης (Μάρτιος 2020) για την παράταση παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη Κατασκευή και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και Διάθεσης Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου» για 4 μήνες με πρόσθετη τροποποίηση για άλλους 3 μήνες (Ιούλιος 2021)
 - Υπογραφή σύμβασης (Μάιος 2020) για την κατασκευή του έργου «Κατασκευή Χώρου για την Κάλυψη των Επειγουσών Αναγκών Διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων της Αττικής» προϋπολογισμού € 4,5 εκατ.
- Εντός Ιουλίου 2020 ολοκληρώθηκε η επένδυση της μονάδας ενεργειακής αξιοποίησης βιοαερίου εκλυόμενου από τον ΧΥΤΑ Μαυροράχης και η μονάδα ηλεκτροδοτήθηκε την 27η Ιουλίου 2020.
- Την 1η Ιουλίου 2020 και στο πλαίσιο του διεθνούς διαγωνισμού επιλογής στρατηγικού εταίρου στο πεδίο Γεωθερμίας, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες προχώρησε στην ανακήρυξη της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. σε «Προτιμώμενο Εταίρο».

Κηφισιά, 31 Αυγούστου 2020

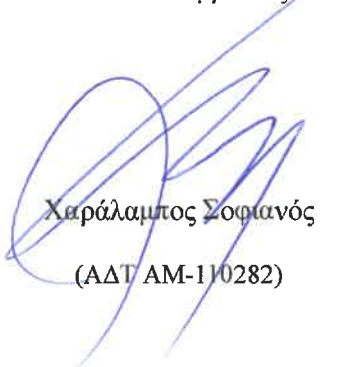
 Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
 Συμβουλίου

Δημήτριος Καλιτριάτσης

(ΑΔΤ ΑΙ-677171)

Ο Δ/νων Σύμβουλος

Χαράλαμπος Σοφιανός

(ΑΔΤ ΑΜ-110282)

Ο Οικονομικός Δ/ντής

Γεώργιος Η. Πλάτσικας

(ΑΔΤ ΑΙ-559981)